

NACIONALNA BIBLIOTEKA
CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ"

Broj 01-736

Cetinje, 01 03 2023 god

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE

ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

IZVJEŠTAJ O RADU za 2022. godinu

Cetinje, februar 2023.

Naziv ustanove	Nacionalna biblioteka Crne Gore “Đurđe Crnojević”
Lokacije	Zgrada bivšeg Italijanskog poslanstva Zgrada bivšeg Francuskog poslanstva
Adresa	Bulevar crnogorskih heroja, 75 Cetinje Njegoševa br.101, Cetinje
PIB/matični broj	02010470
Tel/fax	Bivše Italijansko poslanstvo: 040 231 143; 040 231 020; 040 234 236 Bivše Francusko poslanstvo: 040 232 133
Radno vrijeme	9-19 h; čitaonice radnim danima: 7-19 h i subotom: 7-14 h
Broj žiro računa	Prva banka 535-11579-68
Direktor	Mr Dragica Lompar; dragica.lompar@nb-cg.me
Zakonski okvir	Zakon o kulturi Crne Gore („Sl. list Crne Gore”, br. 49/08, 16/11, 40/11, 38/12), Zakon o bibliotečkoj djelatnosti Crne Gore (“Sl. list Crne Gore”, br. 49/10, 40/11), Zakon o izdavačkoj djelatnosti Crne Gore (“Sl. list Crne Gore”, br. 30/12), Zakon o primjeni propisa kojima se uređuje zaštita prava intelektualne svojine Crne Gore, br. 40/11, 18/14, 42/16); Zakon o zaštiti kulturnih dobara Crne Gore (“Sl. list Crne Gore”, br. 49/10, 44/17, 18/19); Zakon o radu (“Sl. list Crne Gore”, br.74/19, 08/21, 59/21, 68/21, 145/21)...
Organi upravljanja i stručni organi	Savjet: predsjednica, prof. dr Tatjana Jovović; članovi: dr Gojko Čelebić, mr Ksenija Rakočević, Petar Pejaković i Boban Medojević
	Stručno vijeće: Dragica Lompar, Slavica Glendža, Dragan Mirković, Vjenceslava Ševaljević, Boris Kaluđerović, Danijela Radulović, Dragana Mirković, Dragana Marković, Maja Muhadinović, Milena Vučeraković

UVOD

JU Nacionalna biblioteka Crne Gore “Đurđe Crnojević”, najveća i najznačajnija biblioteka u Crnoj Gori, za svoje potrebe koristi tri objekta: zgradu bivšeg Italijanskog poslanstva površine 2.231,50 m² (prostor i oprema), zgradu bivšeg Francuskog poslanstva površine 754,00 m² (oba objekta imaju status kulturno dobro II kategorije) i depo knjiga površine 4.563,00 m². Površina zemljišta koje pripada objektima je preko 19.000m². Grijanje se vrši preko tri zastarjela i dotrajala kotlovska postrojenja na lož ulje i dva sistema grijanja i hlađenja na struju.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su 63 radna mjesta sa 91 izvršiocom u okviru sedam organizacionih jedinica (odjeljenja), a trenutno je zaposleno je 79 izvršilaca. Pred kraj godine, Ministarstvo finansija je dalo saglasnost za prijem u radni odnos na neodređeno 3 izvršioca i 1 izvršioca na period od godinu dana.

Budžetska sredstva Biblioteke u 2022. godini iznosila su 1.405.656,01 €, dok su prihodi od sopstvene djelatnosti bila 33.076,73 €.

U okviru redovnih programa, izdvojićemo najznačajnije aktivnosti:

Popunjavanje fondova:

Obavezni primjerak- monografske publikacije 1.448 naslova (6.272 prim.), serijske publikacije 186 naslova (2.229 brojeva); neknjižna građa u posebnim zbirkama, ukupno 177 bibliotečkih jedinica.

Kupovina: monografske 169 naslova;

Poklon: monografske 1.132 naslova, serijske 40 naslova (809 brojeva);

Međunarodna razmjena: monografske 672 naslova, serijske 199 brojeva.

Korišćenje fondova: Odjeljenje nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige – korisnika 323, korišćeno 415 knjiga, 615 sv. novina i 600 časopisa i dato 1.837 informacija. Osnovni fond- korisnika 1465, korišćeno 4.517 knjiga, 1.840 sv. novina, 6.611 br. časopisa i dato 3550 informacija; Međubibliotečka pozajmica – 80 zahtjeva, 457 knjiga.

Revizija i reorganizacija smještaja: Revizija fonda crnogorske periodike 749 naslova (3.184 sv.): Revizija i tehnička obrada (jugoslovenska produkcija) 11 naslova (575 svesaka); Preseljenje pomoćnih fondova radi boljih uslova čuvanja: fonda viškova i fonda rezervi monografskih i serijskih publikacija; Reorganizacija smještaja fonda fototipskih izdanja NBCG.

Matična služba: Ažurirani matični kartoni za 23 školske biblioteke, unijeti statistički podaci za 21 narodnu biblioteku. Ukupan broj upisanih biblioteka u centralni registar je 181. Broj dokumentovanih zahtjeva za pomoć u COBISS.CG 885. Obilazak 7 biblioteka članica COBISS.CG, pružena stručna pomoć.

Elektronski katalog NBCG je povećan za ukupno 14.502 zapisa (kreirano 11.863, preuzeto 2.649 zapisa, redigovano 9.624 zapisa). U lokalnoj bazi NBCG je ukupno 313.925 zapisa. Broj biblioteka članica Sistema COBISS.CG je 48, a ukupan broj zapisa svih članica COBISS.CG je 622.594.

Edukacija: Održano 12 kurseva sa ukupno 100 polaznika, dodijeljeno 8 licenci za rad u COBISS-u.

NBCG je početkom 2022. godine podnijela zvanični zahtjev za **dodjelu UDK broja za crnogorski jezik i književnost**. Tokom godine, upućeno je nekoliko urgencija nadležnom UDK izdavaču, čije sjedište je u Hagu. Njihov odgovor je da je objavljivanje verzije MRF 13 UDK

tablica planirano do kraja 2022, a predviđa uvođenje brojeva za bosanski i crnogorski jezik na osnovu odobrenja UDK konzorcijuma. Za crnogorski jezik taj broj bi trebalo da bude =**163.44**.

Izložbe i književne večeri: U okviru *Dana evropske baštine* organizovana je izložba turističkih vodiča iz fondova Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ pod nazivom „Vjekovi sačuvani za budućnost“ u saradnji sa Ministarstvom kulture i medija (29.09); Književno veče posvećeno Draganu Raduloviću „Daj odrasli svijete, budi jednom dijete“ (7.02); Presentacija naučnog istraživanja „Crnogorsko iseljništvo u Latinskoj Americi – preci i potomci“ (1.04); Svjetski dan knjige i autorskih prava (21.04); Izložba knjiga „Nobelova nagrada za književnost: 1901 – 2021“ (21.04); Promocija knjige „Vidici“, autorke Ketlin Džejmi (19.05), Promocija knjige „Andrein korak do poezije“ (25.05); Promocija zbornika „Šćepan Mali u dokumentima 1767–1773“ (2.06); Program međunarodne razmjene kulturnih manifestacija „CROATICA – MONTENEGRINA 2022“ (25.09); Promocija knjige „Ukrajinci narod slobode“ (3.10); Izložba „Bogatstvo boja i tradicije“ (Sofija, 9. 11); Izložba „100 godina hrvatske književnosti : u fondovima Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ na Cetinju“ (Rijeka, 24.11).

Saradnja i članstvo u međunarodnim organizacijama: IFLA, CDNL, CENL, Savjet COBISS.Net. **Konferencije:** Godišnja knferencija mreže Europeana, on line (09.2022); CENL konferencija (06.2022, Ankara); COBISS konferencija (10. 2022, Maribor); Treća LAM knferencija (maj 2022, Cetinje).

Sajmovi: VIII Internacionalni sajam knjiga Podgorica; Međunarodni podgorički sajam knjiga i obrazovanja; II Jesenji sajam knjiga "Anderva buk", Nikšić; Festival knjige FesKK, Kotor.

Održavanje objekata i drugi poslovi:

- Izrađena 2 konzervatorska projekta za sanaciju i restauraciju fasadne stolarije na objektima Biblioteke;
- Izrađen konzervatorski projekat za sanaciju i restauraciju teniskog terena u parku bivšeg Italijanskog poslanstva;
- Sanacija horizontalnih oluka na terasi prema dvorištu Italijanskog poslanstva;
- Zamjena kompletne rasvjete u glavnom depou – ugradnja LED rasvjete sa pratećim elektroinstalacionim poslovima (oko 1200 štapnih LED sijalica);
- Zamjena svih vrata na toaletima u glavnom depou;
- Popravka prozora u potkrovlju Italijanskog poslanstva;
- Krećenja potkrovlja i centralnog stubišta u Francuskom poslanstvu, uređenje ulaznog hola i čitaonice u istom objektu (nabavka polica za priručnu literature, itisona, zavjesa, izrada garnišni);
- Ugradnja kuhinjskih elemenata i plakara za stražarsku službu, krećenje i uređenje prostorije za stražare u Francuskom poslanstvu;
- Dogradnja drvenih polica za smještaj tekućih časopisa u istom objektu.

Posebni projekti

Digitalna biblioteka Crne Gore

Na platformi Digitalna biblioteka (www.dlib.me) je postavljeno 620 bib. jedinica sa pratećim metapodacima. Za ovu namjenu je tokom 2022. godine skenirano 7850 stranica.

Statistika korišćenja baza podataka: Sajt www.dlib.me – br. IP adresa sa kojih se pristupalo sajtu 3.903, pregledano stranica 101.658; COBISS+ i lokalna baza Biblioteke – ukupno pretraživanja 21.955, korišćeni ispisi 61.819. Sajt NBCG www.nb-cg.me broji 8.100 posjeta.

Na društvenim mrežama NBCG je postavljeno: 250 objava na FB, Instagram i Twitter nalozima i 40 objava na FB stranici Digitalne biblioteke.

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ se uključila na IFLA-inu mapu svjetskih biblioteka (IFLA Library Map of the World) i dostavila potrebne podatke za sve crnogorske biblioteke (<https://librarymap.ifla.org/>). IFLA je najvažnija međunarodna organizacija bibliotečkih udruženja i institucija, a cilj pomenute mape je kreiranje pouzdane bibliotečke statistike, koja omogućava poređenja na svjetskom nivou. Na njoj se do sad nalazi 337 nacionalnih biblioteka, 84.392 akademske, 408.823 javne biblioteke, 24.241 opštinska i 2.2 miliona školskih biblioteka. Ukupan broj registrovanih korisnika biblioteka u svijetu prelazi milijardu osoba, kojima u susret izlazi ukupno 1.6 miliona bibliotečkih radnika.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost:

- *Crnogorska bibliografija: monografske publikacije* – za 2019. i 2020. završeni rukopisi; za 2021. i 2022. u izradi.
- *Crnogorska bibliografija: članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima* – za 2020. završen rukopis; za 2021. i 2022. u izradi;
- Pokrenut elektronski časopis *CIP informator* (br. 1-12/2022),
- *Bibliografija crnogorskih personalnih bibliografija*, autora Milorada Milovića;
- *Katalog izdanja JU NBCG “Đurđe Crnojević”* <
- *Bibliografski vjesnik*, 1-3/2021.

Pripremljen je i Popis crnogorskih izdanja (prevoda) za 2022. godinu za potrebe UNESCO baze prevedenih djela – **Index translationum**.

SEKTOR ZA RAZVOJ

ODJELJENJE NACIONALNOG FONDA, LEGATA I STARE I RIJETKE KNJIGE

Rukovodilac Danijela Radulović

U Odjeljenju nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige obavljaju se poslovi koji podrazumijevaju prikupljanje, obradu, smještaj i korišćenje publikacija koje pripadaju fondu „Montenegrina“. Odjeljenju pripada i Zbirka stare i rijetke knjige, sedam legata i konzervatorsko-restauratorska radionica. Tokom 2022. godine na ovim poslovima stalno je angažovano 10 izvršilaca:

- rukovodilac odjeljenja;
- 4 bibliotekara (dva viša bibliotekara i dva bibliotekara savjetnika);
- 2 konzervatora-restauratora;
- 3 knjižničara.

Na osnovu plana rada za 2022. godinu, realizovani su najznačajniji djelovi programa: kataloška obrada sa redakcijom monografskih publikacija fonda „Montenegrina“ u elektronskom katalogu; kataloška obrada sa redakcijom rijetke knjige u elektronskom katalogu; kataloška obrada sa redakcijom minijatura u elektronskom katalogu; kataloška obrada sa redakcijom zaostataka

monografskih publikacija u legatima dr Nika S. Martinovića, dr Dušana J. Martinovića i Radivoja-Lole Đukića; obrada sa redakcijom stare crnogorske periodike u elektronskom katalogu; tekući poslovi na preuzimanju periodičnih publikacija, njihovo evidentiranje u matičnoj kartoteci, adresiranje, tehnička obrada, reklamiranje nekompletnih naslova tekućih časopisa i novina, smještaj (u depoima Odjeljenja nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige); digitalizacija naslova stare crnogorske periodike i monografskih publikacija; skeniranje plakata za potrebe društvenih mreža Biblioteke; priprema građe za snimanje emisija TVCG 1; priprema građe za potrebe organizovanja izložbi Biblioteke; pružanje međubibliotečkih usluga; provjeravanje u elektronskom i lisnom katalogu bibliotečke građe, pa shodno tome, preusmjeravanje zatečene bibliotečke građe koja pripada Odjeljenju obrade bibliotečke građe i posebnih zbirki, duplikata starih crnogorskih novina i ostalih naslova novina u osnovni fond, zatim preusmjeravanje izdanja Biblioteke i multiplikata u magacin viškova. Tokom godine radio se i retroaktivni unos periodičnih publikacija i dodijeljeni ISSN brojevi za sve naslove stare crnogorske periodike. Posebnom odlukom Stručnog vijeća objedinjena su sva godišta stare i rijetke periodike u jednu cjelinu, za koju je izrađena kartoteka, interni katalog, s tim da su u njoj elektronski obrađeni članci koji se odnose na Crnu Goru. Završena je kataloška obrada sa redakcijom časopisa u Legatu dr Nika S. Martinovića i kataloška obrada članaka iz časopisa u Legatu dr Nika S. Martinovića koji se odnose na Crnu Goru. Takođe, do kraja je izvršena promjena podlokacije i štampanje naljepnica u legatima dr Pavla Mijovića, dr Pera Šoća, Nikole Đonovića i Dušana Gvozdenovića. Započet je rad na normativnoj kontroli ličnih imena (CONOR bazi) u skladu sa usvojenim aktom Biblioteke.

U cilju preventivne zaštite građe, u knjigovezačkoj radionici izrađene su pokretne korice za fond „Montenegrina“, Zbirku stare periodike, Legate dr Pavla Mijovića (monografske publikacije), dr Pera Šoća (monografske i serijske publikacije), Nikole Đonovića (monografske i serijske publikacije), dr Nika S. Martinovića (serijske publikacije – časopisi), kao i kutije za potrebe čitaonice.

U konzervatorsko-restauratorskoj radionici obavljani su redovni poslovi na zaštiti publikacija iz Zbirke stare i rijetke knjige. Konzervatorsko-restauratorska radionica ne posjeduje adekvatne uslove za rad, no i pored toga u kontinuitetu sprovodi kontrolu fonda i preduzima potrebne konzervatorske mjere. Da bi se postupak konzervacije i restauracije odvijao prema važećim standardima struke, neophodno je obezbijediti nedostajuću tehničko-tehnološku opremu. U ovoj godini bila je planirana kupovina dva specijalna stola, ali firma *Crescat* iz Zagreba koja je ovlašćena za prodaju materijala i opreme za restauratore, arhive, muzeje, biblioteke i privatne zbirke nije u mogućnosti do daljnjeg da ih poruči od dobavljača.

Kontinuirano su obavljani i poslovi za potrebe korisnika (usluživanje bibliotečkom građom, fotokopiranje, skeniranje). Čitaonica u ovom objektu je reorganizovana i opremljena dodatnim mobilijarom za potrebe dežurnog bibliotekara i samih korisnika u cilju stvaranja boljih uslova i ljepšeg ambijenta za korišćenje građe i pružanje ostalih bibliotečkih usluga.

U Odjeljenju su obavljani svi potrebni organizacioni i administrativni poslovi, a rukovodilac je redovno prisustvovao sjednicama Stručnog vijeća i član je Komisije za katalogizaciju. Tokom godine, jedna pripravnica je upoznata sa fondovima i radom odjeljenja. Jedan broj zaposlenih je pohađao kurseve za rad u COBISS-u, Međunarodnoj konferenciji za bibliotekare, arhiviste i muzeologe (LAM), čiji organizator i domaćin je naša Biblioteka. U skladu

sa dugogodišnjom saradnjom sa Sekretarijatom za obrazovanje, sport i mlade Prijestonice Cetinje i ove godine smo ustupili prostorije za održavanje besplatnog kursa italijanskog jezika.

Pored stručnih bibliotečkih i konzervatorskih poslova tokom godine, posebna pažnja se posvetila uređenju enterijera ovog Odjeljenja. Okrećeno je potkrovlje gdje je smješteno sedam legata, stubište i prostor za stražarsku službu. Namjenski je urađena kuhinja, garnišne za čitaonicu i kancelariju rukovodioca, police za smještaj građe u magacinu časopisa i kancelariji rukovodioca i ormari za stražarsku službu. Kupljen je novi namještaj za čitaonicu, panel konvektor i zavjese. Uokvireno je 13 reprodukcija, postavljena nova staza na ulaznom stubištu objekta. Instaliran je video nadzor za portira u holu, a početkom naredne godine biće postavljen aparat za elektronsku evidenciju zaposlenih.

Nerealizovani poslovi u Odjeljenju: nijesu povezane sveske “Glasa Crnogorca” i “Cetinjskog vjesnika” (dugogodišnji problem); ostalo je neobrađeno 162 naslova monografskih publikacija u Legatu dr Pavla Mijovića koje nijesu evidentirane u prethodnim izvještajima; upražnjeno radno mjesto bibliotekara na obradi Zbirke stare i rijetke knjige od 2014. godine nije popunjeno, kao ni jedno mjesto konzervatora-restauratora; iznalaženje rješenja za smještaj crnogorske tekuće periodike u osnovnom fondu; nije riješen dugogodišnji problem izrade korica za publikacije koje su konzervirane-restaurirane, kao ni objedinjavanje fonda “Montenegrina” u jednu cjelinu (trenutno su 10 ormara u magacinu, 1 ormar u kancelariji rukovodioca i 2 ormara u Zbirci rijetke knjige). Poslovi na sređivanju neknjižne građe iz Legata dr Nika S. Martinovića (razvrstavanje, selekcija, tehnička obrada i popisivanje), takođe nijesu realizovani.

Pregled ostvarenih rezultata u 2022. godini

POPUNJAVANJE FONDOVA

MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE	
Obavezni primjerak:	
- “Montenegrina”	1325 naslova
Poklon:	549 naslova
- “Montenegrina”	540
- Rijetka knjiga	9
Razmjena:	
- Rijetka knjiga	13
- Miniature	3
Kupovina:	
- “Montenegrina”	47 (od čega su 3 za Rijetku knjigu)
Zatečeni fond	3

Preusmjerena građa iz Osnovnog fonda	1
PERIODIČNE PUBLIKACIJE	
Obavezni primjerak:	
- Dnevne novine	4 naslova, 1123 broja
- Novine	66 naslova, 633 broja
- Časopisi	88 naslova, 283 broja
Poklon:	
- Tekuće novine	1 naslov, 1 broj
- Časopisi	1 naslov, 1 broj
Kupovina:	
- Stare novine	2 naslova, 4 godišta, 4 broja
Zatečeni fond:	
- Stare novine	2 naslova, 5 godišta, 5 brojeva
- Tekuće novine	2 naslova, 2 godišta, 2 broja
Preusmjerena građa iz Osnovnog fonda	
- Stare novine	3 naslova, 53 godišta, 1117 brojeva
Presignirani periodični naslovi iz monografskih publikacija	4 naslova

KORIŠĆENJE BIBLIOTEČKE GRAĐE

Korisnika	323
Broj zaduženih i razduženih knjiga	415
Broj zaduženih i razduženih svesaka novina	615
Broj zaduženih i razduženih časopisa	600
Članske karte	12
Novi kartoni	21
Skeniranje	178 listova
Fotokopiranje	452 lista
Informacije iz elektronskog kataloga	1051
Informacije iz kartoteki	725
Usmene informacije	61
Izdavanje računa korisnicima	23

KATALOŠKA OBRADA**MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE**

CIP (ukupno):	13 (12 za serijske publikacije, 1 za geografsku kartu)
Redakcija "Montenegrine"	2312
OASP Rijetka knjiga	245
OAS Rijetka knjiga	490
OA Rijetka knjiga	2
OASP Minijatura	25
Dopuna legata	253
LOKP	257
LOK	724
Rad od kuće (OASP sa listića)	197
Tehnička obrada muzikalija (Legat dr Pera Šoća)	52 naslova
Tehnička obrada dopune Legata D. Gvozdenovića	442 naslova (444 primjerka)
Promjena naljepnica u Legatu Nikole Đonovića	636 naslova
Smješteno u zaštitne pokretne korice, adresirano u fond "Montenegrine"	73 naslova
Smješteno u zaštitne pokretne korice, adresirano u legatima	275 naslova
PERIODIČNE PUBLIKACIJE	
Obrada serijskih publikacija - Legat Nika S. Martinovića	219 naslova, 696 godišta
Obrada članaka iz serijskih publikacija koji se odnose na Crnu Goru - Legat Nika S. Martinovića	42 naslova

Obrada serijskih publikacija iz Zbirke stare periodike	40 naslova, 171 godište
Obrada članaka iz serijskih publikacija iz Zbirke stare periodike, koji se odnose na Crnu Goru	133 naslova
Tehnička obrada dopune Legata Dušana Gvozdencića	189 broja
Tehnička obrada periodike	2039 broja
Adresiranje, stavljanje u pokretne korice tekuće periodike	517
Adresiranje, stavljanje u pokretne korice serijskih publikacija iz legata	382
Adresiranje, stavljanje u pokretne korice serijskih publikacija iz Zbirke stare knjige	60
Preslaganje periodike u depou	770 svezaka
Obrada članaka - zatečeni fond	44 naslova

DODJELA ISSN-a CRNOGORSKIM NOVINAMA I ČASOPISIMA

Dodijeljeno ISSN brojeva za staru periodiku	84 naslova
Dodijeljeno ISSN brojeva za naslove koji su izlazili u drugim državama	8 naslova
Unošenje novododijeljenih ISSN brojeva za crnogorsku periodiku	145 naslova

RETROAKTIVNI UNOS PERIODIČNIH PUBLIKACIJA

Naslova	88 naslova, 854 godišta, 8132 broja
Tehnička obrada, signiranje	79 naslova, 1295 godišta, 7845 brojeva
Ulaganje u pokretne korice, adresiranje	1362 sveske

PROMJENA PODLOKACIJE, ŠTAMPANJE I ZAMJENA STARIH NALJEPNICA

Legat dr Pera Šoća	2022 naslova
Legat Nikole Đonovića	636 naslova
Legat dr Pavla Mijovića	3986 naslova
Legat Dušana Gvozdenovića	136 naslova

KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKE MJERE

Fototipska izdanja NBCG	1106
Monografske publikacije	20
Plakat	1
Geografske karte	14
Fotoreprodukcija	1
Bista	1
Saniranje sporednih ulaznih dvokrilnih vrata	

DIGITALIZACIJA

Monografske publikacije	4
Serijske publikacije	3 naslova, 14 godišta

SKENIRANJE

Monografske publikacije	1
Plakati	13

KNJIGOVEZAČKI POSLOVI

Pokretne korice za Odjeljenje	788
Kutije za kartoteke	2

PREUSMJERENA GRAĐA IZ ODJELJENJA NACIONALNOG FONDA, LEGATA I STARE I RIJETKE KNJIGE U DRUGE ZBIRKE I OSNOVNI FOND

Kartografsko-geografska zbirka	<ul style="list-style-type: none"> - 1 plan grada (3 pr) - 2 razglednice - 1 omot (9 razglednica) - 2 atlasa
Likovno-garfička zbirka	<ul style="list-style-type: none"> - 7 kataloga - 31 plakat - 1 omot (9 grafika) - drvorez (6 grafika) - 4 grafike
Muzička zbirka	<ul style="list-style-type: none"> - 6 muzikalija
Rukopisna zbirka	<ul style="list-style-type: none"> - 10 arhivskih dokumenata - 21 fotografija - 2 rukopisa - 1 omot (3 rukopisa)
Sitna neknjižna građa	<ul style="list-style-type: none"> - 3 imenika - 1 pozivnica - 11 programa
Njegoševa soba	<ul style="list-style-type: none"> - 1 monografska publikacija - 1 katalog - uokvireni portret Petra II P. Njegoša - 3 uokvirena postera posvećena Njegošu
Matična služba	<ul style="list-style-type: none"> - 12 stručnih radova kandidata koji su polagali stručni ispit iz bibliotekarstva
Odjeljenje za obradu	<ul style="list-style-type: none"> - 88 naslova
Odjeljenje za nabavku i bibliografiju	<ul style="list-style-type: none"> - 80 naslova, 125 godišta, 415 naslova serijskih pub. - 42 naslova, 115 godišta, 477 brojeva (487 pr) crnogorskih serijskih pub.
Izdanja NBCG	<ul style="list-style-type: none"> - 90 naslova, 105 primjeraka monografskih publ. - 9 naslova 12 primjeraka serijskih publ.
Viškovi	<ul style="list-style-type: none"> - 15 monografskih publikacija (16 pr.) - 18 naslova, 21 godišta, 94 broja, 106 pr. serijskih publikacija

ODJELJENJE ZA BIBLIOTEČKO-INFORMACIONI SISTEM I DIGITALIZACIJU

Rukovodilac mr Vjenceslava Ševaljević

U Odjeljenju za bibliotečko-informacioni sistem i digitalizaciju je tokom 2022. bilo stalno angažovano 11 izvršilaca, s tim da je referent Matične službe penzionisan 31.12.2023. i to radno mjesto je sada upražnjeno. NBCG je iz budžetskih sredstava podmirivala troškove članarina za sve članice sistema COBISS.CG što je bio slučaj i u prethodnih osam godina.

Broj članica sistema COBISS.CG na kraju 2022. je iznosio 48 (1 nacionalna, 13 univerzitetskih i visokoškolskih, 16 narodnih, 7 specijalnih i 11 školskih biblioteka). Obavljeno je sedam obilazaka biblioteka članica sistema COBISS.CG u cilju pružanja stručne i servisne pomoći. Tokom godine je održano 12 kurseva *Upotreba programske opreme COBISS 3* sa ukupno 100 polaznika. Licencirano je 6 predavača za kurseve *Upotreba programske opreme COBISS 3*. Dodijeljeno je 11 licenci za uzajamnu katalogizaciju svih tipova bibliotečke građe.

Shodno odredbama *Zakona o javnim nabavkama Crne Gore* i ove godine je sproveden pregovarački postupak o nastavku implementacije sistema COBISS u Crnoj Gori. Postupak je završen uspješno potpisivanjem Ugovora o implementaciji sistema COBISS u Crnoj Gori, sa rokom važenja od jedne godine, tj, do kraja 2023. godine.

Ovu godinu su obilježile brojne aktivnosti i postupci za implementaciju katalogizacije sa normativnom kontrolom u cijelom crnogorskom bibliotečko-informacionom sistemu. Katalogizacija sa normativnom kontrolom je instalirana 12.12.2022. Nastavljen je rad na M-Text editoru. Izvršena je kontrola i verifikacija (mijenjanje statusa) ključeva za crnogorski jezik na ćirilici i latinici za sljedeće datoteke: types – 2311 ključeva i cobiss - 11426 ključeva.

Bibliotekar za informacioni sistem je bio u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora. Kontinuirano je pružana pomoć preko platforme AnyDesk. Bibliotečki informatičari (sistem inženjeri) su vršili redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci, a pružali su i tehničku podršku prilikom održavanja raznih kurseva i promocija.

Na platformu Digitalne biblioteke Crne Gore (www.dlib.me) postavljeno je 620 novih bibliotečkih jedinica u PDF formatu sa kompletnim metapodacima, odrađenim optičkim prepoznavanjem karaktera (OCR) i vodenim žigom (logo NBCG). Obradeno je u photoshop-u 12.827 stranica skenirane bibliotečke građe. Za Digitalnu biblioteku skenirano je 7.850 stranica, a za korisnike 2450 stranica. Tokom 2022. godine sajtu www.dlib.me je pristupano sa 3903 IP adresa, a pregledano je 101.658 stranica.

Referent Matične službe je bio angažovan na izradi evidencija, statistika i pregleda o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Ažurirani su matični kartoni za 23 školske biblioteke, kao i statistički podaci za 21 narodnu biblioteku i za Univerzitetsku biblioteku u Podgorici. Nije bilo upisa novih biblioteka u Centralni registar biblioteka, tako da njihov ukupan broj i dalje iznosi 181.

Na zvaničnoj web stranici Biblioteke www.nb-cg.me postavljeno je 66 aktuelnosti, kao i novi sadržaj – CIP informator za monografske publikacije. Tokom godine stranicu je posjetilo 8.100 korisnika. Najveći broj korisnika je, pored Crne Gore, bio iz Srbije, Kine i Sjedinjenih Američkih Država.

Tokom 2022. godine svi važni događaji su kontinuirano objavljeni na društvenim mrežama – Facebook stranicama NBCG i Digitalne biblioteke, Facebook stranica COBISS.Net-a, Instagram profilu NBCG, kao i na Twitter nalogu Digitalne biblioteke. Ukupno je urađeno preko 250 objava na Facebook i Instagram stranici NBCG, kao i 40 objava na Facebook stranici Digitalne biblioteke.

Od novembra 2022. podaci o crnogorskim bibliotekama su dostupni na IFLA-inoj mapi svjetskih biblioteka na linku: <https://sn.rs/g2nvc>.

Zaposleni u Odjeljenju učestvovali su na sljedećim konferencijama: Godišnja konferencija mreže Europeana, septembar 2022, online; CENL konferencija, jun 2022, Ankara; COBISS konferencija, oktobar 2022, Maribor ; Treća LAM konferencija, maj 2022, Cetinje.

Web arhiv Crne Gore, iako je to bilo planirano, nije zaživio tokom 2022. zbog činjenice da spoljni saradnici, angažovani za izradu kompletnog softverskog rješenja, nijesu ispoštovali dogovoreno, odnosno nije učinjen nikakav pomak u odnosu na prethodno softversko rješenje.

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore

Početak godine raskinut je Ugovor o punopravnom članstvu u sistemu COBISS.CG sa Bibliotekom Kliničkog centra Crne Gore, s obzirom na činjenicu da već duži niz godina ova biblioteka nije aktivno participirala u sistemu.

IZUM iz Maribora je i ove godine nastavio akciju akciju besplatnog uključanja novih članica u sistem COBISS.CG koja je pokrenuta 2018. godine. U ovoj godini potpisan je ugovor o punopravnom članstvu samo sa Narodnom bibliotekom „Mihailo-Miho Vuković“ iz Danilovgrada (NBDG). Urađen je zapisnik o fondu ove nove članice i na osnovu njega instalacija lokalne baze.

Tokom godine održane su dvije sjednice Savjeta COBISS.Net-a, čiji su članovi direktori nacionalnih biblioteka i rukovodioci COBISS centara sedam zemalja (Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Bugarske i Albanije), kao i dr Bhanu Neupane, predstavnik UNESCO-a, i dr Aleš Bošnjak, direktor Instituta informacijskih znanosti (IZUM) iz Maribora (prva 12. septembra preko platforme Zoom, a druga 20.10.2022. u Mariboru). Na obje sjednice se razgovaralo o razvojnoj pomoći Republike Slovenije za članice regionalne mreže COBISS.Net u 2022 godini, o eventualnoj razmjeni bibliografskih zapisa sa Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom iz Zagreba, kao i održanim COBISS danima. Nacionalnu biblioteku su na obje sjednice predstavljale članice ovog tijela, direktorica mr Dragica Lompar i rukovodilac Odjeljenja za bibliotečko-informacioni sistem i digitalizaciju, mr Vjenceslava Ševaljević.

Drugi po redu „COBISS dan“, u okviru kojeg su stručnjaci Instituta informacijskih znanosti iz Maribora crnogorskim bibliotekarima predstavili novu internet aplikaciju za čuvanje digitalnih sadržaja „Digitalni repozitorijum dCOBISS“, održan je 20.09.2022. Događaju, koji je Biblioteka organizovala u saradnji sa IZUM-om iz Maribora, prisustvovali su bibliotekari iz većine biblioteka članica sistema COBISS.CG.

Tokom decembra predstavnici Nacionalne biblioteke bili su u posjeti Narodnoj biblioteci „Ljubo Anđelić“ u Kolašinu, Gradskoj biblioteci u Mojkovcu i Narodnoj biblioteci u Tivtu. Sastancima su, na zahtjev Biblioteke, u svojstvu domaćina prisustvovali predstavnici lokalnih samouprava, direktori Centara za kulturu u Kolašinu i Mojkovcu, odnosno direktorica Narodne biblioteke u Tivtu, kao i zaposleni u ovim bibliotekama. Povod za organizovanje stručnog obilaska je činjenica da ove biblioteke, koje su članice sistema COBISS.CG, nedovoljno participiraju u crnogorskom bibliotečko-unformacionom sistemu te nemaju uopšte ili imaju vrlo mali broj zapisa u svojim lokalnim bazama. Ovi stručni obilasci su već dali rezultata, jer su bibliotekari iz sve tri biblioteke počeli sa radom u bazi COBISS.CG.

U bibliotečko-informacionom sistemu Crne Gore od početka 2019. godine pokrenute su pripreme aktivnosti za uvođenje katalogizacije sa normativnom kontrolom za lična imena. Tokom 2021. godine, izvršene su sve neophodne pripreme aktivnosti, kako bi se krajem 2022. godine krenulo sa izvođenjem jednodnevnog kursa *Upotreba programske opreme COBISS3/Prelazak na katalogizaciju sa normativnom kontrolom*. U pitanju je bio veoma obiman i zahtjevan posao s ciljem stvaranja preduslova izvođenje kurseva i obuku 120 bibliotekara u sistemu COBISS.CG. Kurs je obavezan i besplatan za sve katalogizatore koji posjeduju licencu za uzajamnu katalogizaciju, zahvaljujući sredstvima koje nam opredijelio IZUM iz Maribora u okviru granta resornog slovenačkog ministarstva. U novembri i decembru 2021. održano je 8 kurseva, a u januaru i februaru 2022. još 7 kurseva, sa ukupno 117 polaznika. U međuvremenu je vršena

intenzivna obuka crnogorskih predavača za izvođenje ovog kursa. Jednodnevni kurs je održan 16.06.2022. za osam polaznika, budućih redaktora baze CONOR.CG, a rukovodilac Odjeljenja je stekla licencu za samostalno izvođenje ovog kursa. Izrađeno je i *Uputstvo za rad u bazi CONOR.CG* koje predstavlja pomoć i podsjetnik svim katalogizatorima za rad, da bi 12.12.2022. u sistemu COBISS.CG bila implementirana katalogizacija sa normativnom kontrolom.

Edukacija i dodjela licenci

Tokom 2022. licence za samostalno izvođenje kurseva COBISS stekli su sljedeći predavači:

- Upotreba programske opreme COBISS3/Pozajmica (Radmila Rašović i Milenija Vračar)
- Upotreba programske opreme COBISS3/Ažuriranje CONOR.CG (Vjenceslava Ševaljević)
- Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija-napredni (Sanja Martinović, Vesna Kovačević i Vera Đukanović).

Osim ovog, održan je 1 kurs Upotreba programske opreme COBISS 3 – Preuzimanje zapisa i fond sa 8 polaznika, 1 kurs Upotreba programske opreme COBISS 3/Katlogizacija, 7 jednodnevnih kurseva Upotreba programske opreme COBISS 3/ Prelazak na katalogizaciju sa normativnom kontrolom – sa ukupno 55 polaznika, jedan jednodnevni kurs Upotreba programske opreme COBISS3/Ažuriranje CONOR – sa 8 polaznika, dva trodnevna kursa Upotreba programske opreme COBISS3/Pozajmica sa 20 polaznika i jedan petodnevni kurs Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija-napredni – sa 9 polaznika.

Tabela – COBISS - kursevi

Godina	Broj održanih kurseva	Broj polaznika
2007.	2	25
2008.	3	34
2010.	3	41
2011.	2	25
2012.	2	22
2013.	5	55
2014.	9	105
2015.	3	25
2016.	3	38
2017.	4	44
2018.	2	22
2019.	3	30
2020.	2	20
2021.	10	72
2022.	12	100

Komisija za izdavanje licenci za uzajamnu katalogizaciju vršila provjeru zapisa za sticanje licenci i na osnovu toga dodijelila 11 licenci: **dozvolu A** za uzajamnu katalogizaciju monografskih publikacija - 2 bibliotekara, **dozvolu B1** za katalogizaciju sastavnih djelova – 1 bibliotekar, **dozvolu B2** za katalogizaciju serijskih publikacija i kontinuiranih izvora - 4 bibliotekara, **dozvolu**

C za uzajamnu katalogizaciju neknjižne građe - 4 bibliotekara. Ukupan broj licenci u sistemu COBISS.CG:

- Dozvola A (uzajamna katalogizacija monografskih publikacija) - 138
- Dozvola B1 (uzajamna katalogizacija sastavnih djelova) - 31
- Dozvola B2 (uzajamna katalogizacija kontinuiranih izvora) - 27
- Dozvola SER (uzajamna katalogizacija serijskih publikacija) - 3
- Dozvola C (uzajamna katalogizacija neknjižne građe) - 37
- Dozvola D (uzajamna katalogizacija antikvarne građe) - 2

Kontakt sa članicama sistema COBISS i stručna pomoć

Bibliotekar za informacioni sistem je bio u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora. Kontinuirano je pružana pomoć preko platforme AnyDesk. Broj dokumentovanih zahtjeva korisnika za pomoć u 2022. godini u COBISS.CG iznosi 885. Izrađen je zapisnik o fondu za novu članicu članice sistema COBISS.CG – Narodna biblioteka „Mihailo-Miha Vuković“ iz Danilovgrada, kao i dopuna i proširenje zapisnika za Narodnu biblioteku „Radosav Ljumović“ Podgorica (NBPG). Izrađen je i verifikovan i Zapisnik o pozajmici Nacionalne biblioteke Crne Gore, koji je aktiviran 23.12.2022. godine. Završena je procedura ekportovanja zapisa iz baze Biblioteke Kliničkog centra Crne Gore sa kojim je raskinut Ugovor o punopravnom članstvu u sistemu COBISS.CG. Sve dopune i izmjene evidentiraju se na direktorijumu <https://cloud.cobiss.net/index.php/login>.

Izrađene su bibliografije iz COBISS.CG za 7 crnogorskih književnika za potrebe projekta “Poetika zemlje – Moja Crna Gora” koji su tokom godine zajednički realizovale Nacionalna biblioteka Crne Gore i knjižara Karver iz Podgorice, kao i tabele sa CIP zapisima za 10 mjeseci 2022. za potrebe Zavoda za intelektualnu svojinu. Vršena je koordinacija seminarskih okruženja za pripremu kurseva COBISS, a u Biblioteci Budve je obavljena dodatna obuka katalogizatora za Prelazak na katalogizaciju sa normativnom kontrolom. Nakon prelaska na katalogizaciju sa normativnom kontrolom u okviru ovog Odjeljenja redovno se prati rad katalogizatora u bazi CONOR.CG, daju sugestije i ukazuju na greške. U ovu svrhu je otvorena i posebna mail adresa: conor@nb-cg.me.

I tokom 2022. godine je nastavljen kontinuirani rad u bazi Mtext, i to a na osnovu zahtjeva koji su stizali u elektronskoj formi od DOK odjeljenja Instituta informacijskih znanosti i samoinicijativno, uvidom u baze podataka. Kontrolu i verifikaciju (mijenjanje statusa) ključeva za crnogorski jezik na ćirilici i latinici za sljedeće datoteke: types – 2311 ključeva i cobiss - 11426 ključeva obavljao je rukovodilac Odjeljenja.

Na Portalu Obrazovanje je registrovan 351 korisnik, gdje se redovno unose novi zahtjevi za korisničko ime i potvrđuju se u administratorskom dijelu sve stečene privilegije korisnika sistema.

Održavanje sistema COBISS i lokalne računarske mreže u Biblioteci

Bibliotečki informatičari (sistem inženjeri) su vršili redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci (zamjene napajanja, hard diskova, RAM memorija; instalacije i reinstalacije operativnih sistema računara, instalacija driver-a, uključivanje u aktivni direktorijum, back up podatak na računarima, instalacija i umrežavanje laserskih i termalnih štampača, skenera...). Pružali su tehničku podršku prilikom održavanja kurseva i promocija, vršili

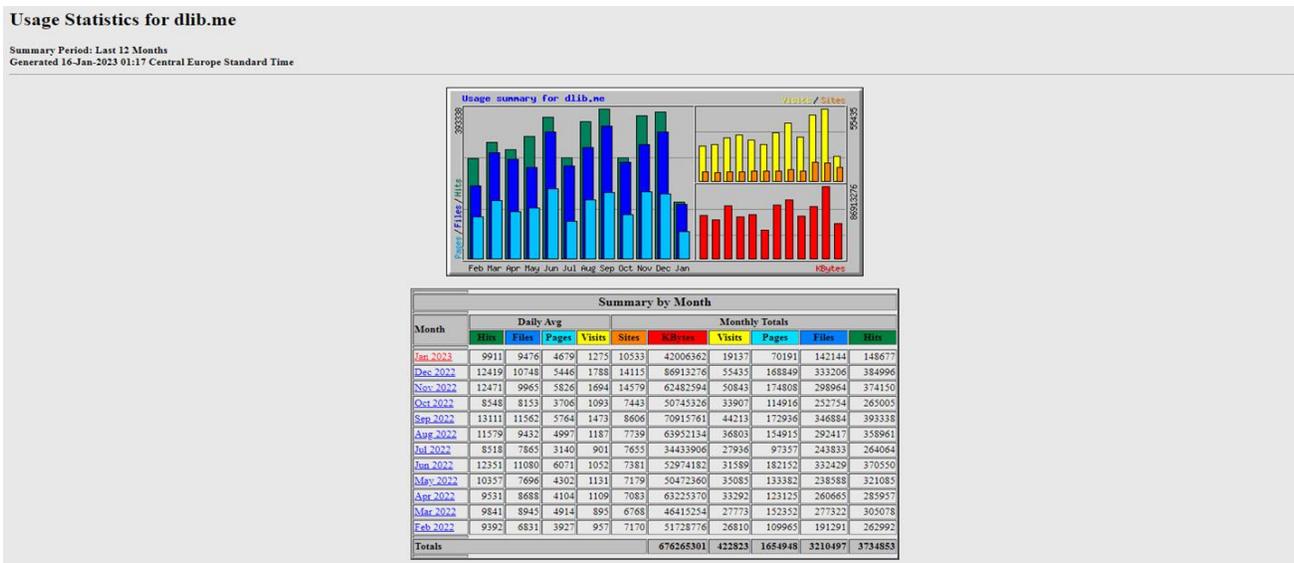
su fotografisanje i obradu fotografija i postavljanje istih na web stranicu NBCG i na društvene mreže. U njihovoj nadležnosti je i upravljanje mail nalozima svih zaposlenih u NBCG, kao i kontakti sa provajderima za sve domene Biblioteke. Kontinuirano su bili angažovani na postavljanju mjesečnog biltena Biblioteke - *CIP informatora za monografske publikacije*.

Tokom godine, dva puta su obišli Biblioteku Skupštine Crne Gore, jednom Narodnu biblioteku "Radosav Ljumović" u Podgorici i jednom Biblioteku Pravnog fakulteta u Podgorici u cilju pružanja stručne, servisne i programske pomoći, na njihov zahtjev. Pored navedenog, vršili su i funkciju help deska prilikom instalacije programske opreme COBISS, računara, štampača i bar kod čitača i za ostale biblioteke članice sistema, i to u prostorijama biblioteka i preko platforme AnyDesk.

Bili su angažovani u pripremi tehničke specifikacije za nabavku računarske opreme i softvera za NBCG, kao i za definisanje budžetskih potreba za 2023. za ovu namjenu. Jedan sistem inženjer je bio član Komisije za pregovarački postupak u vezi sa nastavkom implementacije sistema COBISS u Crnoj Gori.

Statistike DLIB.ME

Statistika sa servera:

Matična služba

Prema čl. 37, tačka 5 *Zakona o bibliotečkoj djelatnosti* ('Službeni list Crne Gore', br. 49/2010), NBCG obavlja matičnu bibliotečku djelatnost nad drugim matičnim bibliotekama, odnosno nad narodnim bibliotekama i Univerzitetnoj biblioteci (Centralnoj univerzitetnoj biblioteci – CUB). U ovom segmentu Odjeljenja se kontinuirano radilo na izradi evidencija, statistika i pregleda o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Ažurirani su matični kartoni za 62 školske biblioteke, kao i statistički podaci za 21 narodnu biblioteku i Univerzitetku biblioteku za prethodnu godinu. Na osnovu prikupljenih podataka napravljen je i pregled zatečenog stanja u bibliotekama u nad kojima se obavlja matična djelatnost.

Referent Matične službe je obišao sve narodne/gradske biblioteke u našoj zemlji, kao i Univerzitetku biblioteku u Podgorici. Narodna biblioteka u Danilovgradu i dalje ne radi tako da nije bilo moguće izvršiti obilazak (tek krajem godine je ova biblioteka ponovo aktivirana i priključila se sistemu COBISS.CG). O zatečenom stanju u navedenim bibliotekama napravljeni su zapisnici i upućeni na adrese shodno zakonskim propisima:

Status biblioteka - u Crnoj Gori djeluje 21 narodna biblioteka od kojih je samo osam samostalnih.

Prostor biblioteka – nema promjena u odnosu na prethodnu godinu.

Fondovi i oprema - u dijelu nabavke bibliotečke građe primjetan je izvjestan pomak, odnosno u jednom broju biblioteka, na osnovu uporedne analize podataka, uočeno je da je nabavljen veći broj bibliotečkih jedinica.

Kadrovska struktura - u odnosu na prethodne godine nema značajnijih promjena.

SEKTOR ZA BIBLIOTEČKE POSLOVE

ODJELJENJE ZA NABAVKU I BIBLIOGRAFIJU

Rukovodilac Boris Kaluđerović

U Odjeljenju za nabavku i bibliografiju se radilo na redovnim aktivnostima: nabavka publikacija, kompletiranje fondova i kontinuirano vršenje reklamiranja nedostajućih naslova u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparima i autorima.

Nepoštovanje Zakona o izdavačkoj djelatnosti je problem koji je stalno prisutan i koji onemogućava pravovremeno kompletiranje fondova. U neposrednim kontaktima sa autorima, izdavačima i štamparima dolazilo se do informacija i nabavljen je značajan dio naslova monografskih i serijskih publikacija koji je nedostajao. Za rješavanje gore navedenog problema neophodno je konkretnije djelovanje Ministarstva kulture i medija, naročito kada je kaznena politika u pitanju.

Kupovina bibliotečke građe je kontinuirano obavljana i u 2022. godini. U cilju evidentiranja izdavača i nabavke nedostajućih naslova (desiderata) dva bibliotekara su posjetila 7. Internacionalni sajam u Podgorici, a jedan bibliotekar je bio na 65. Međunarodni beogradski sajam knjiga.

Saradnja Biblioteke sa drugim bibliotekama – partnerima u inostranstvu zasniva se na razmjeni crnogorskih monografskih i serijskih publikacija za publikacije na stranim jezicima. Nažalost, iz objektivnih razloga prouzrokovanih djelovanjem Ministarstva kulture i medija, NBCG nije dobila uvjerenja o oslobađanju plaćanja carine i PDV-a za 2022. na uvezene publikacije, pa

međunarodna razmjena nije realizovana sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske, na način kako se odvijala godinama unazad na osnovu Sporazuma o saradnji. Mi smo, kako nam je i sugerisano iz Ministarstva kulture i medija početkom 2022. godine, pripremili publikacije sa traženom propratnom dokumentacijom, ali od strane Ministarstva još nijesmo dobili pisani odgovor ovim povodom. Ostaje nam da se nadamo da će ovaj zastoj, koji nije nastao našom krivicom, biti prevaziđen u što skorijem periodu. Saradnja NBCG sa drugim bibliotekama – partnerima u inostranstvu zasniva se na razmjeni crnogorskih monografskih i serijskih publikacija za publikacije na stranim jezicima. Naročito je standardno kvalitetna saradnja sa bibliotekama u Njemačkoj, Češkoj, Austriji, Poljskoj i zemljama bivše SFRJ. Svjedoci smo da neki naši značajni partneri, kao što je Kongresna biblioteka u Vašingtonu, smanjuju obim građe nabavljene međunarodnom razmjenom. Takođe, Britanska biblioteka je prekinula međunarodnu razmjenu sa našom Bibliotekom iz razloga nedostatka stručnog kadra, nedovoljnih prostornih kapaciteta, smanjene potražnje i slično. Međutim, nadamo se da je ova pojava ograničena nekim kraćim vremenskim periodom.

Nacionalni ISSN centar za Crnu Goru dodjeljuje ISSN brojeve (International Standard Serial Number – međunarodni standardni broj serijskih publikacija) časopisima i novinama objavljenim u Crnoj Gori. ISSN i ključni naslov i dalje su jedan od najtraženijih identifikatora serijskih publikacija i integrativnih izvora, jer služe kao dokaz autentičnosti i kao takav veoma je koristan brojnim i raznovrsnim profilima korisnika (bibliotekama, izdavačima, naučnicima, servisima za indeksiranje, bazama podataka, pretplatničkim agencijama, dobavljačima, itd.). ISSN zapisi se i dalje rade u *Virtua* softveru, u data formatu MARC 21. Izdavačima je data mogućnost popunjavanja upitnika koji se nalazi na web strani Biblioteke (<https://nbcg.me/usluge/za-izdavace/>). Istovremeno dobijaju bar kod, takođe besplatno, što je međunarodna praksa i preporuka. Naš katalogizator koji izrađuje ISSN zapise je prisustvovao 47. Godišnjem sastanku direktora nacionalnih ISSN centara u Kairu, 19-24. novembra 2022. godine.

Kao i do sada, Nacionalna biblioteka je raznim vaspitno-obrazovnim ustanovama, drugim društvima i organizacijama poklanjala monografske i serijske publikacije iz fonda izdanja Biblioteke i iz fonda viškova. Takođe, u isto vrijeme smo obogatili svoje fondove zavidnim brojem naslova dobijenih poklonom.

Potrebno je još napomenuti da je završeno preseljenje pomoćnog fonda magacina viškova knjiga u prostor podruma depoa, koji pruža bolje uslove za čuvanje građe. Svaki primjerak je numerisan, smješten u police i unešen u excel tabelu, kako bi u svakom trenutku raspolagali sa preciznim podacima o naslovima i broju primjeraka koje Biblioteka posjeduje kao multiplikat. Odmah po završetku gore navedenih poslova, jedan bibliotekar je pristupio i poslovima reorganizacije pomoćnog fonda rezervi knjiga, koji će biti dislociran i objedinjen u jednu cjelinu sa pomoćnim fondom viškova knjiga. Takođe, nastavljena je, krajem 2021. godine, započeta dislokacija i reorganizacija smještaja pomoćnih fondova rezervi serijskih publikacija. Navedena građa se izmješta sa trećeg sprata depoa u prostorije suterena COBISS centra, koje su prethodno opremljenje odgovarajućim policama, ventilacionim sistemom, itd.

NBCG „Đurđe Crnojević“, kao nacionalni bibliografski centra, radi na izradi i publikuje tekuće crnogorske bibliografije. U 2022. godini se, prije svega, nastavilo sa radom na već započetim rukopisima nacionalne tekuće bibliografije. monografskih publikacija za 2019, 2020. i 2021. godinu, a kada su u pitanju članci iz serijskih publikacija rađeno je na rukopisima bibliografija za 2020, 2021. i 2022. godinu.

Za tekuće bibliografije monografskih publikacija kontinuirano su prikupljani bibliografski zapisi. Većina zapisa je preuzeta iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG, dok je drugi dio zapisa preuzet putem COBISS.Net-a, iz baza nacionalnih centara država u okruženju, pregledanjem

sajamskih kataloga domaćih i stranih izdavača, kontinuiranim praćenjem objavljenih crnogorskih naslova knjiga (promocije, prikazi...) iz dnevne štampe i drugih medija. To su zapisi publikacija koje po kriterijumima pripadaju zbirci „Montenegrina“ koje Biblioteka do sada nije dobila, već ih potražuje u vidu deziderata.

Na ovaj način se dolazi do preciznijih informacija o broju knjiga koje su publikovane u Crnoj Gori i van nje, koje po kriterijumima pripadaju tekućoj crnogorskoj bibliografiji i zbirci „Montenegrina“, a koje nedostaju našim fondovima. U neposrednim kontaktima sa autorima, izdavačima i štamparima došli smo do informacija da su pomenuti naslovi knjiga, koji su označeni kao deziderati, pa je dio u međuvremenu nabavljen, dok su ostali registrovani kao nedostajući u elektronskom katalogu Biblioteke.

S obzirom da veliki broj crnogorskih autora živi i radi van Crne Gore, a naročito u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, te su njihova djela uglavnom popisana u tekućim bibliografijama zemalja u kojima žive i stvaraju, bilo je potrebno pregledati elektronska izdanja tekućih bibliografija zemalja u okruženju. U njima je evidentiran značajan broj naslova crnogorskih autora ili autora koji su pisali o Crnoj Gori. Ovi zapisi su putem COBISS.Net-a preuzeti uz određene korekcije i inkorporirani u tekuću crnogorsku bibliografiju knjiga, a istovremeno su evidentirani i kao deziderati. Broj preuzetih zapisa na ovaj način iznosi oko 25-30 % ukupnog korpusa tekućih bibliografija na godišnjem nivou.

Zaposleni u Odjeljenju za nabavku i bibliografiju svojim dodatnim angažovanjem i zalaganjem rade i na poslovima koji nijesu opisani sistematizacijom radnih mjesta, a radi se o poslovima koji zbog svog obima zahtijevaju veći broj izvršilaca. Tako na primjer, zbog povećanog obima poslova i novih zahtjeva u radu sistema COBISS, neophodno bi bilo zaposliti makar još po jednog izvršioca na izradi tekućih bibliografija monografskih publikacija i tekućih bibliografija članaka i priloga. Takođe, poslovi koji se odnose na planiranu nabavku u cilju kompletiranja fondova, naročito nacionalne zbirke “Montenegrina”, a potom i drugih posebnih zbirki, zahtijevaju stalno angažovanje još jednog izvršioca.

Nabavka građe

U protekloj kalendarskoj godini kontinuirano je rađeno na prikupljanu građe, bilo da se radi o obaveznom primjerku, kupovini, poklonu ili međunarodnoj razmjeni.

NBCG „Đurđe Crnojević“ je u 2022. godini, kroz sve vidove nabavke, obogatila svoje fondove sa više od 4.000 naslova, od čega su: 3.229 naslova knjiga (8.054 primjerka), 425 naslova serijskih publikacija (3.298 brojeva), preko 180 jedinica neknjižne građe (19 razglednica, 1 plan grada, 9 naslova CD-a, 12 naslova DVD-ova, 1 LP ploča, 2 grafičke mape, 38 plakata, 95 izložbenih kataloga, itd).

Crnogorski obavezni primjerak

Putem obaveznog primjerka u 2022. godini od crnogorskih izdavača i suizdavača primili smo 1.448 naslova ili 6.272 primjerka monografskih publikacija. Za razmjenu i viškove prosljeđeno je 1.334 naslova ili 2.982 primjerka monografskih publikacija.

Takođe, putem obaveznog primjerka u 2022. godini od crnogorskih izdavača i suizdavača primili smo 115 naslova časopisa ili 372 broja, 68 naslova novina ili 846 brojeva i 3 naslova dnevnih novina ili 1.072 broja.

Za razmjenu je prosljeđeno 10 naslova ili 337 brojeva novina i 72 naslova ili 178 brojeva časopisa. Takođe, u viškove je prosljeđeno 39 naslova ili 86 brojeva časopisa.

Priliv i usmjeravanje po fondovima predstavljen je u sljedećoj tabeli:

Monografske publikacije - Osnovni fond	1.299 naslova 1.300 primjeraka
Monografske publikacije - Muzejski fond „Montenegrina“	1.321 naslov
Serijske publikacije - Osnovni fond (časopisi)	106 naslova 287 brojeva
Serijske publikacije - Osnovni fond (novine)	67 naslova 616 brojeva
Serijske publikacije - Osnovni fond (dnevne novine)	3 naslova 1.072 broja
Monografske publikacije - Univerzitetska biblioteka	720 naslova
Serijske publikacije – Univerzitetska biblioteka (časopisi)	78 naslova 178 brojeva
Serijske publikacije - Univerzitetska biblioteka (novine)	27 naslova 388 brojeva
Serijske publikacije - Univerzitetska biblioteka (dnevne novine)	3 naslova 1.072 broja

Reklamacija

Kada su u pitanju monografske i serijske publikacije, kontinuirano je vršeno reklamiranje prema odgovornim pravnim i fizičkim licima za publikacije objavljene ne samo u ovoj kalendarskoj godini, već za više godina unazad. Po ustaljenoj praksi, prvo je upućen veliki broj telefonskih poziva, kojima smo opominjali na obaveze prema Biblioteci, a tamo gdje to nije dalo rezultate, reagovano je putem zvaničnog e-maila. Na neki od gore navedenih načina izvršeno je više od 270 reklamacija. Sprovedene aktivnosti na poslovima reklamiranja su rezultirale nabavkom bibliotečke građe koja je pobrojana u tabeli:

Monografske publikacije	735 naslova (2.350 primjeraka)
Serijske publikacije	36 naslova (138 brojeva)

Poklon

U 2022. godini je bilo 50 individualnih darodavaca, dok je kolektivnih darodavaca bilo 29. Izdvojili bismo, kako po obimu tako i po vrsti građe, 4 značajnija poklona, i to: Gradske biblioteke i čitaonice „Njegoš“, Ljiljane Đorđević, Nenada Milovanovića i Petra Pajkovića.

Monografske publikacije	1.132 naslova (1.132 primjerka)
Serijske publikacije	40 naslova (809 brojeva)

Kupovina

Kupovina bibliotečke građe je kontinuirano obavljena i u 2022. godini. U cilju evidentiranja izdavača i kupovine deziderata dva bibliotekara su posjetila 7. Internacionalni sajam u Podgorici, a jedan bibliotekar je posjetio 65. Međunarodni beogradski sajam knjiga. Navedena posjeta Međunarodnom beogradskom sajmu još nije rezultirala konkretnom kupovinom određenog broja naslova, iako je napravljen odabir i isti dostavljen izdavačima. Naime, zbog nepostojanja platnog prometa između Crne Gore i Srbije, izdavači nijesu u mogućnosti da nam daju odgovarajuću dokumentaciju kako bi naš finansijski sektor mogao izvršiti uplatu

Monografske publikacije	169 naslova (169 primjeraka)
-------------------------	------------------------------

Međunarodna razmjena

Kada su u pitanju rezultati za nabavku publikacija međunarodnom razmjenom rezultati su sljedeći:

Primljeno	Poslato
Monografske publikacije 672	Monografske publikacije 262
Serijske publikacije 199	Serijske publikacije 351

Nacionalni ISSN centar

Nacionalni ISSN centar za Crnu Goru dodjeljuje ISSN brojeve (International Standard Serial Number – međunarodni standardni broj serijskih publikacija) časopisima i novinama objavljenim u Crnoj Gori.

U ovoj kalendarskoj godini je ukupno urađeno 309 ISSN zapisa (84 retroaktivno za staru crnogorsku periodiku) i dodijeljeno 309 ISSN brojeva. Takođe, uneseno je 408 modifikacija u postojeće zapise (gašenje naslova, promjene koda za jezik, promjene URL, povezivanje naslova...).

Pokloni Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“

NBCG je i ove godine poklonila veliki broj publikacija raznim institucijama, ukupno 745 naslova, od koji izdvajamo donacije:

1. Institutu za onkologiju iz Podgorice - 52 naslova;
2. Bolnici „Danilo I“ sa Cetinja - 61 naslov;
3. Domu zdravlja sa Cetinja - 44 naslova;
4. JPU „Zagorka Ivanović“ - 18 naslova...

Reorganizacija fondova

U protekloj kalendarskoj godini su postignuti sljedeći rezultati na reorganizaciji fondova Biblioteke:

Multiplikati monografskih publikacija	6.826 naslova	11.285 primjeraka
Multiplikati serijskih publikacija	488 naslova	10.287 primjeraka

BIBLIOGRAFIJE

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, kao nacionalni bibliografski centar, radi na izradi i publikovanju tekućih crnogorskih bibliografija.

„Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2019.“

Protekle 2022. godine završen je rukopis „Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2019“, obima 2.576 bibliografskih jedinica. Urađeni su svi potrebni poslovi za pripremu rukopisa i završeni u planiranom roku. Nakon prikupljanja zapisa pristupljeno je izradi više probnih ispisa, na kojima su izvršene brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, dotjerivanje ispisa bibliografije u odnosu na indikatore, kao i redigovanje i provjera drugih podataka na zapisima i ispisima, te ujednačavanje odrednica u registrima). Na kraju, uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije, urađeno je elektronsko izdanje ovog rukopisa, koje je dostupno na sajtu www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

„Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2020.“

Takođe, završen je i rukopis „Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2020“, obima 2.245 bibliografskih jedinica. Urađeni su svi potrebni poslovi za pripremu rukopisa i završeni u planiranom roku. Nakon kumuliranja zapisa pristupljeno je izradi više probnih ispisa, na kojima su izvršene brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, dotjerivanje ispisa bibliografije u odnosu na indikatore, kao i redigovanje i provjera drugih podataka na zapisima i ispisima, te ujednačavanje odrednica u registrima). Na kraju, uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije urađeno je elektronsko izdanje ovog rukopisa, koje će narednog mjeseca biti dostupno na sajtu www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

„Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2021.“

U prethodnoj godini rađeno je i na rukopisu „Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2021.“. Do sada je prikupljen 1.221 zapis iz lokalne baze (odrađena su obilježavanja internim oznakama, redakcija UDC indeksa i kataloške ispravke na zapisima u skladu sa programskom kontrolom pogreške).

„Crnogorska bibliografija : članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2020.“

Preostali završni dio posla na izradi rukopisa tekuće „Crnogorske bibliografije : članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2020“, a koji se odnosi na sortiranje UDK brojeva i grupa, ujednačavanje odrednica i pododrednica – predmetnih i imenskih, redigovanje zastupljenih registara i slično, završeno je i elektronsko izdanje ovog rukopisa sa 5.274 bibliografskih jedinica, koje će narednog mjeseca biti dostupno na sajtu www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

„Crnogorska bibliografija : članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2021.“

Takođe, nastavljen je i završen rad na rukopisu tekuće „Crnogorske bibliografije : članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2021“. Prilozi iz časopisa i zbornika radova su popisivani bez selekcije, dok su za odabir članaka iz dnevnog lista „Pobjede“ i revijalnih izdanja korišćeni „Kriterijumi za odabir priloga iz crnogorske periodike“, koji podrazumijevaju strožiju selekciju. Ova bibliografija sadrži ukupno 6.998 bibliografskih jedinica i do kraja mjeseca će biti dostupna na sajtu www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

„Crnogorska bibliografija : članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2022.“

Započet je rad i na još jednom rukopisu „Crnogorska bibliografija : članci i prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2022“. U proteklom periodu popisivani su prilozi iz crnogorskih časopisa i revijalnih izdanja koji su u Biblioteku pristigli u periodu januar-decembar 2022. godine. U protekloj godini za ovu bibliografiju je kreirano 5.474 bibliografskih zapisa.

Tokom 2022. ukupno je kreirano 7.412 zapisa članaka, od čega je 7.032 novih zapisa, dok je 380 zapisa preuzeto sa hosta COBIB.CG.

Osim toga, bibliografi su kontinuirano radili na indeksiranju članaka u crnogorskim časopisima i zbornicima radova. Ukupan broj izrađenih UDK brojeva je 336.

Pregled ostvarenih rezultata:

1.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija, klasifikacija i predmetizacija)	5.121
2.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija, klasifikacija i predmetizacija) na stranim jezicima	857
3.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija i klasifikacija)	1.054
4.	Preuzimanje zapisa članaka iz COBIB.CG	380
5.	Preuzimanje zapisa monografskih publikacija putem COBISS.Net-a	1.448
6.	Evidentiranje bio-bibliografskih podataka za novootkrivene crnogorske autore	246
7.	Evidentiranje knjiga deziderata za zbirku „Montenegrina“	1.887
8.	UDK klasifikacija članaka	336
9.	Pregledanje zapisa iz elektronskih i štampanih bibliografija drugih zemalja radi pronalaska crnogorskih autora	23.006
10.	Upoređivanje označenih zapisa iz tekućih bibliografija drugih zemalja sa bazom COBIBB.CG	2.385
11.	Obilježavanje zapisa internim oznakama za potrebe nacionalnih bibliografija	13.073
12.	Kataloške ispravke na prikupljenim zapisima (programska kontrola) u bazi za nacionalne bibliografije	5.341

13.	Redakcija UDK indeksa za potrebe ispisa tekućih bibliografija	2.296
-----	---	-------

ODJELJENJE ZA KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Rukovodilac Dragana Marković

Odjeljenje je u toku 2022. godine raspolagalo sljedećim kadrovskim potencijalom:

- rukovodilac odjeljenja;
- 3 bibliotekara sa VSS (2 sa stručnim zvanjem viši bibliotekar)
- 4 knjižničara nivo kvalifikacije (IV-1) stručne spreme
- 3 knjigovesca nivo kvalifikacije (IV-1) stručne spreme,
- 1 radnik na pomoćnim poslovima nivo kvalifikacije (III) stručne spreme.

Upraznjena radna mjesta - 2 bibliotekara za rad u čitaonici.

U odjeljenju se obavljaju poslovi koji podrazumijevaju smještaj i korišćenje publikacija koje pripadaju fondu Nacionalne biblioteke. Odjeljenju pripada Knjigovezačka radionica i fotokopirnica.

Tokom 2022. godine, realizovani su najznačajniji djelovi programa: prijem korisnika; pružanje informacija korisnicima na osnovu autorskog, stručnog i predmetnog kataloga, lično i putem zahtjeva; obuka korisnika u pretraživanju informacija preko sekundarnih izvora; provjera monografskih publikacija dobijenih putem poklona i iz fonda multiplikata u lisnom katalogu i preusmjeravanje u Odjeljenje obrade bibliotečke građe; kopiranje i skeniranje građe za korisnike; priprema građe za snimanje emisija TVCG 1; priprema građe za potrebe izložbi Nacionalne biblioteke; realizovanje međubibliotečke pozajmice; realizovanje međunarodne pozajmice; smještaj novih monografskih i serijskih publikacija u osnovni i fond „Montenegrina“; preusmjeravanje multiplikata u magacin viškova; preusmjeravanja stare periodike iz osnovnog fonda u fond „Montenegrina“; iz fonda izdanja NBCG i fonda Fototipskih izdanja izdavanje građe po nalogu za sajmove knjiga (Nikšić, Podgorica i Kotor), za kupovinu, prodaju i poklon; Odlukom o trajnom smještaju fototipskih izdanja, izvršeno je njihovo objedinjavanje I popisano stanje fonda; nastavljena je revizija fonda crnogorskih novina i dijela naslova novina bivše SFRJ; početak rada u CONOR bazi.

U knjigovezačkoj radionici izrađivane su pokretne korice za osnovni i fond „Montenegrina“; šivenje dnevnih novina za osnovni i fond „Montenegrina“; popravka poveza knjiga; prepovez novina; izrada kutija za potrebe zaposlenih. U knjigoveznici nije moguće vršiti izradu kožnog poveza jer nedostaje specijalista knjigovezac za te poslove. U tom kontekstu je neophodno organizovati obučiti jednog knjigovesca za ovaj segment rada Biblioteke, jer postoji izražena potreba za prepovezivanjem ili povezivanjem starih knjiga i stare periodike.

Tokom 2022. godine, obavljani su organizacioni i administrativni poslovi, prisustvovanje sjednicama Stručnog vijeća, organizovanje rada jedne pripravnice u NBCG (upoznavanje sa fondovima i radom Odjeljenja).

Zaposleni u Odjeljenju su prisustvovali kursevima za edukaciju, Međunarodnoj konferenciji za bibliotekare, arhiviste i muzeologe. Ugostili smo kolege iz Crne Gore i regiona, a u nekoliko navrata učenike i studente iz vaspitno-obrazovnih ustanova Crne Gore.

Pored stručnih bibliotečkih poslova, tokom godine posvetila se pažnja provjeri lisnih autorskih kataloga (autorski katalog 1968-1978, 1978-2000, kataloga na stranim jezicima i jezicima narodnosti Jugoslavije od 1976) i njihovo ponovno označavanje; započet je rad na provjeri stručnog (UDK) kataloga u cilju ponovnog označavanja; u glavnom depou su zamijenjena vrata na svim toaletima; urađeno je generalno čišćenje depoa, uključujući police sa građom na svim spratovima.

Nerealizovani poslovi Odjeljenja su: Fond izdanja NBCG nije adekvatno organizovan; nije nastavljena revizija fonda časopisa u suterenu depoa; nije urađena revizija fonda "Montenegrina" (knjige objavljene nakon 1945); nijesu trajno smješteni dodaci crnogorskih dnevnih novina, nije adekvatno uložena IV i IVa signatura, nijesu završene pismene opomene korisnicima koji imaju stara zaduženja (od revizije 1982); nije izvršena sanacija podova u kancelariji za prijem korisnika i čitaonici.

PREGLED OSTVARENIH REZULTATA RADA

POPUNJAVANJE FONDOVA - MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE	
- Osnovni fond	2271 nasl.
- Fond "Montenegrina"	2807 nasl.
PERIODIČNE PUBLIKACIJE	
- Novine i časopisi	170 nasl. 250 sv. 401 br.
Preusmjerena građa iz Osnovnog fonda u fond "Montenegrina"	
- Stare novine	3 nas., 53 god., 1117 br.
KORIŠĆENJE BIBLIOTEČKE GRAĐE	
- Korisnika	1465
Upisanih novih korisnika (godišnja članarina 23, godišnja besplatna 21, mjesečna 23, trodnevna 75)	142

Broj zaduženih i razduženih knjiga	4517
<ul style="list-style-type: none"> - I sign. 2273 publ. - II sign. 1120 publ. - III sign. 335 publ. - IV sign. 19 publ. - IV a sign. 23 publ. - V sign. 382 publ. - Fond "Montenegrina" 365 publ. 	
Broj zaduženih i razduženih svesaka novina	304 nasl. 1840 sv.
Broj zaduženih i razduženih časopisa	554 nasl. 6611 br.
Članske karte	142
Novi kartoni	180
Skeniranje	2450 skenova
Fotokopiranje (za korisnike 11.551, za zaposlene 1620)	13.171 kopija
Usmene informacije	3200
Pisane bibliografske informacije	350
Obuka korisnika u pretraživanju informacija preko sekundarnih izvora	220
Provjera monografskih publikacija u listnom katalogu (dobijene putem poklon, provjera knjiga iz fonda multiplikata i dr.	1180
KATALOŠKA OBRADA	
RETROAKTIVNI UNOS MONOGRAFSKIH PUBLIKACIJA	
Preuzeto zapisa	410 knjiga
Kreiranje zapisa	660 knjiga
Unos inventarnog broja, datuma inventarisanje, štampanje I lijepljenje naljepnica	613 knjige
KNJIGOVEZAČKA RADIONICA	

Šivenje dnevnih novina za osnovni i fond „Montenegrina“	472 sv.
Pripremljeno pokretnih korica za osnovni i fond „Montenegrina“	2027
Popravka poveza knjiga	93 knjige
Prepovez novina	107 sv.
Izrada kutija za potrebe zaposlenih	4 kutije sa poklopcem
KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKE MJERE	
Fototipska izdanja NBCG - sprovođenje konzervatorskih mjera na oštećenim primjercima	1106 primjeraka
MEĐUBIBLIOTEČKA POZAJMICA	
Zahtjeva	69
Zaduženo po zahtjevu	363
Razduženo po zahtjevu	358
MEĐUNARODNA RAZMJENA	
Poslato (iz NBCG)	2 knjige ,33 skena
Primjeno (za korisnike NBCG)	2 knjige, 294 skena
FOND IZDANJA NBCG (izdato putem naloga)	
Naslova	447
Primjeraka	2115
FOND FOTOTIPSKIH NBCG (izdato putem naloga)	
Naslova	8
Primjeraka	139
IZLOŽBE	
Realizovane izložbe tokom 2022. godine	5 izložbi

(tokom pripreme izložbi pregledano je 1687 monografskih publikacija, 10 razlednica i 5 časopisa)	
REORGANIZACIJA FONDA FOTOTIPSKIH IZDANJA	
Naslova	23
Primjeraka	3489
REORGANIZACIJA LISNOG KATALOGA	
Autorski katalog 1968-1978 Autorski katalog 1978-2000 Autorski katalog na stranim jezicima i jezicima narodnosti Jugoslavije od 1976	459 kataloških kutija
REVIZIJA FONDA SERIJSKIH PUBLIKACIJA (Fond crnogorskih novina i dio naslova novina bivše SFRJ)	
Presigniranje i smještaj	749 sv. 3.184 sv.

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKE GRAĐE I POSEBNE ZBIRKE

Rukovodilac Dragana Mirković

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke vrše se sledeći poslovi: prijem monografskih publikacija, tehnička obrada i razvrstavanje knjiga po format (visini hrpta), automatsko inventarisanje i signiranje, preuzimanje, obrada i redakcija monografskih publikacija, preuzimanje, obrada i redakcija serijskih publikacija, obrada posebnih zbirki (Kartografsko-geografska zbirka, Muzička zbirka, Likovno-grafička zbirka i Zbirka neknjižne građe), dodjela ISBN i ISMN brojeva, izrada CIP zapisa po međunarodnim standardima za: monografske publikacije - ISBD(M), za serijske publikacije – ISBD(CR), za štampane muzikalije – ISBD(PN), za elektronske publikacije – ISBD(ER), za neknjižnu građu - ISBD(NBM), za kartografsku građu - ISBD(CM).

Stručne poslove u Odjeljenju obavlja ukupno 12 izvršilaca: rukovodilac Odjeljenja – bibliotekar savjetnik, četiri bibliotekara savjetnika, šest bibliotekara (jedan bibliotekar je angažovan zbog obima posla iz drugog odjeljenja) i jedan knjižničar. Upraznjena su radna mjesta bibliotekara-redaktora na redakciji i izradi kataloških zapisa u publikaciji za serijske publikacije, bibliotekara-redaktora na poslovima organizacije, uređivanja i popunjavanja Kartografsko-geografske zbirke i knjižničara na poslovima prijema, tehničke obrade, kontrole ispravnosti

primjerka, razvrstavanja knjiga po formatu i preuzimanju kreiranih zapisa iz drugih elektronskih kataloga u sistemu COBISS.Net.

U periodu od 11.12.2021. do 11.12.2022. godine fond NBCG “Đurđe Crnojević” obogaćen je za 5204 monografske publikacije koje su dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom i kupovinom. Početkom godine su dva knjižničara radila na poslovima prijema, evidentiranja i tehničke obrade, a od sredine godine samo jedan zbog odlaska koleginice u starosnu penziju. Dva bibliotekara i jedan knjižničar preuzimaju elektronske zapise publikacija iz drugih elektronskih kataloga u sistemu COBIB, automatski signiraju i inventarišu monografske publikacije, ispisuju kontrolne kartone za topografski katalog i lijepe naljepnice sa termalnog štampača. Kreiranje zapisa za publikacije dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom i kupovinom rade tri bibliotekara.

Redakciju zapisa monografskih publikacija fonda “Montenegrina” i redakciju inicijalnih zapisa u bazi CONOR.CG obavlja bibliotekar redaktor iz Zbirke neknjižne građe koji je zbog obima posla privremeno raspoređen na ovim poslovima. Ukupan broj redigovanih monografskih publikacija iznosi 2312.

Kreiranje zapisa, njihovo preuzimanje i dopuna za serijske publikacije dobijene svim vidovima nabavke, kao i ažuriranje godišta i unos novih brojeva časopisa i novina radi jedan bibliotekar. On je, takođe, sa volonterima i pripravnicima angažovan na reorganizaciji osnovnog fonda novena, koordinaciji sa knjižničarima na unosu fonda i sa bibliotekarom redaktorom koji radi na dodjeli ISSN brojeva i razmjeni.

Usljed evidentnog zastoja, prouzrokovanog nedostatkom stručnog kadra, prekovremeno su obavljani poslovi na obradi dnevnih novina jugoslovenske produkcije u elektronskom katalogu, odnosno retroaktivnom unosu godišta i brojeva. Revizijom i reorganizacijom ovog dijela fonda signirano je i trajno smješteno 749 naslova, odnosno 3.184 sveske. Tehnički je obrađeno 575 svesaka. U elektronski katalog je unijeto 296 novih naslova, odnosno 820 godišta i 4928 brojeva. Za serijske publikacije je urađeno 14 CIP zapisa.

Obrada posebnih zbirki

Bibliotekari-redaktori iz Zbirke muzikalija, Likovno-grafičke zbirke i Kartografsko-geografske zbirke (do prelaska na drugo radno mjesto) kreirali su zapise u elektronskom katalogu za gramofonske ploče, stare crnogorske plakate, razglednice, karte, atlase... Cilj je da se značajna građa navedenih zbirki (štampane muzikalije, ploče, zvučne kasete, CD-ovi, DVD, VHS kasete, pozorišni, filmski, muzički plakati, veliki broj kataloga i razglednica sa umjetničkim sadržajem) što bolje prezentuje javnosti. Obrađenih gramofonskih ploča je 477, starih crnogorskih pozorišnih plakata 331, razglednica 288, a karata I i II 84. Kada je u pitanju Zbirka neknjižne građe, nedostatak kadra je razlog što se još uvijek nije krenulo sa obradom u elektronskom katalogu, a raznorodna građa ove zbirke još uvijek nije potpuno objedinjena.

ISBN Agencija i izrada CIP zapisa za monografske publikacije

Na poslovima izrade CIP zapisa, dodjeli ISBN brojeva i izradi bar kodova, radila su tri bibliotekara redaktora, uključujući rukovodioca Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke. Broj zahtjeva za izradu CIP-zapisa za monografske publikacije bio je veći u odnosu na prethodne godine i iznosi 1430. Bibliotekar redaktor zadužen za vođenje agencije, poslao je godišnji izvještaj Međunarodnoj ISBN agenciji sa sjedištem u Londonu o broju uključenih izdavača po grupama- novih je bilo 89. Izrađen je i poslat izvještaj za 2022. godinu o crnogorskim izdavačima za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Radilo se i na arhiviranju zahtjeva za izradu CIP-a u odgovarajuće registre. Sa službom računovodstva je obavljena svakodnevna komunikacija vezana za naplatu usluga i ažuriranje evidencija o izmirenim obavezama.

Ostali poslovi

Izrada i slanje statističkih podataka (monografske publikacije) za MONSTAT, inoviranje Obrasca za izradu CIP zapisa na sajtu NBCG “Đurđe Crnojević”, organizacioni poslovi Odjeljenja, rad u komisijama (Komisija za dodjelu licenci, Komisija za katalogizaciju), Stručnom vijeću, prisustvo zaposlenih Odjeljenja raznim promocijama knjiga, izložbama, Međunarodnoj konferenciji za bibliotekare, arhiviste i muzeologe, izrada godišnjeg Izvještaja i Programa rada Odjeljenja, raznih dopisa i akata, neprestana telefonska i mejl komunikacija sa autorima, izdavačima i štamparima iz Crne Gore.

PREGLED OSTVARENIH REZULTATA RADA

Obavezni primjerak

Fond “Montenegrina”	1275	Osnovni fond	1299
---------------------	------	--------------	------

Razmjena

Fond “Montenegrina”	398	Osnovni fond	1295
---------------------	-----	--------------	------

Poklon

Fond “Montenegrina”	556	Osnovni fond	312
---------------------	-----	--------------	-----

Kupovina

Fond “Montenegrina”	47	Osnovni fond	22
---------------------	----	--------------	----

Obrada bibliotečke građe u elektronskom katalogu MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE

Vrsta poslova	Monografske publikacije
Kreiranje novog zapisa sa kataloškom, predmetnom i UDK obradom (na našem jeziku)	713
Kreiranje novog zapisa sa kataloškom i UDK obradom (na stranim jezicima)	317

Unošenje lokacijskih podataka na postojeće zapise	3457
Unošenje lokacijskih podataka na preuzete zapise	683
Dopuna preuzetih zapisa	1512
Redakcija zapisa sa kataloškom, predmetnom i UDK obradom	2312
Unos zapisa iz drugih elektronskih baza u sistemu COBISS. Net na osnovu listića iz autorskog kataloga	183

Obrada bibliotečke građe u elektronskom katalogu

SERIJSKE PUBLIKACIJE

<i>Serijske publikacije</i>	Naslovi	Godišta	Brojevi	Sveske
Novi naslovi	61			
Preuzeti naslovi	174			
Dopunjeni zapisi	779			
Poklon	7	10	15	
Razmjena	54	128	194	
Unos polju 996/997	205	820	4928	
Promjene u polju 996/997	107	437	2853	
Revizija i reorganizacija novina, signiranje i smještaj	749			3184
Revizija i tehnička obrada	11			575
Periodične novine koje nemaju zapis i imaju privremenu signaturu	21	37	119	

Obrada bibliotečke građe u elektronskom katalogu

POSEBNE ZBIRKE

Vrsta poslova	Gramofonske ploče	Plakati (crnogorski pozorišni)	Razglednice	Karte (Kr.1 I Kr. 2)
Kreiranje novog zapisa sa kataloškom, predmetnom i UDK obradom (na našem jeziku)	477	331	288	64
Unošenje lokacijskih podataka na postojeće zapise				84

CIP zapisi, ISBN

Vrsta publikacija	Monografske publikacije	Serijske publikacije	Muzički CD	On line publikacije	Karte
Izrada CIP zapisa	1349	14	9	72	1

Uključivanje izdavača u ISBN bazu	89
Dodjela ISBN –a	1433
Izrada bar coda	1366

SEKTOR ZA PRAVNE, FINANSIJSKE I OPŠTE POSLOVE

ODJELJENJE ZA PRAVNE I OPŠTE POSLOVE

Rukovodilac Milena Vučeraković

Kadrovska struktura

Odjeljenje za pravne i opšte poslove trenutno broji 9 izvršilaca, iako je prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, br. 02-2338 od 22.08.2019. godine (u daljem tekstu: Pravilnik) predviđeno 13 stalno zaposlenih:

- rukovodilac Odjeljenja (od 29.12.2022. godine);
- odgovorno lice za poslove zaštite;
- poslovni sekretar i odnosi sa javnošću (radno mjesto upražnjeno);
- administrativni tehničar;
- 2 portira – radnika na obezbeđenju (do 10.04.2022. godine, od kad je mjesto upražnjeno);

- 6 čuvara (jedno mjesto upražnjeno);
- vozač.

Uz navedenog se vidi da nijesu popunjena radna mjesta: poslovni sekretar i odnosi sa javnošću, portir – radnik na obezbeđenju i čuvar).

Napomena: U Odjeljenju su bila angažovana tri izvršioca po osnovu ugovora o djelu, dva u toku cijele godine, a treći do 29.12.2022. godine.

Prvi ugovor o djelu odnosi se na angažovanje lica za poslove portira u zgradi bivšeg Francuskog poslanstva (povremeno vrši i zamjenu zaposlenog na radnom mjestu čuvar). Za popunjavanje ovog radnog mjesta, tražena je saglasnost od nadležnih organa za raspisivanje oglasa. S obzirom da saglasnost nije dobijena, početkom godine biće ponovljen dopis prema Ministarstvu finansija.

Radno mjesto rukovodioca Odjeljenja popunjeno je 29.12.2022. godine, nakon dobijanja saglasnosti od Ministarstva finansija i sprovedena je procedura popune upražnjenog radnog mjesta.

Treći ugovor o djelu se odnosi na radno mjesto - čuvar u objektu bivšeg Italijanskog poslanstva. Za popunjavanje ovog radnog mjesta, takođe je tražena saglasnost od nadležnih organa za raspisivanje oglasa. Budući da ni ova saglasnost nije dobijena, početkom godine biće ponovljen dopis prema Ministarstvu finansija.

Pravno - kadrovski poslovi

U Odjeljenju za pravne i opšte poslove u izvještajnom periodu poslovi su se obavljali u skladu sa Statutom i Pravilnikom NBCG, a u pitanju su:

- *pravno - kadrovski poslovi;*
- *administrativni poslovi;*
- *poslovi obezbjeđenja objekata.*

U skladu sa ovom podjelom poslova, pregled najvažnijih aktivnosti Odjeljenja tokom 2022. godine, izgleda ovako:

Pravno - kadrovski poslovi

- Normativne aktivnosti

Ovi poslovi su se obavljali u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti radno-pravnih odnosa, kako u skladu sa *Zakonom o radu*, tako i shodno drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kao i aktima Biblioteke, a koje u svakodnevom radu treba konsultovati i po potrebi primijenjivati.

Poslovi koji su pojedinačnim rješenjima i odlukama određeni za izvršavanje rukovodiocu ovog Odjeljenja i koji se permanentno i u strogo određenim procedurama i rokovima obavljaju, tiču se *Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru* („Sl. list CG“ br. 75/18), *Zakona o sprječavanju korupcije* („Sl. list CG“ br.53/14), *Zakona o slobodnom pristupu informacijama* („Sl. list CG“ br.44/12 i 30/17), *Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem* („Sl. list CG“ 38/12), *Zakona o volonterskom radu* („Službeni list CG“ br. 26/10, 31/10, 14/12 i 48/15).

U Odjeljenju se izrađuju sva rješenja, odluke, uputstva, ugovori, potvrde, itd., kako za zaposlene, tako i za treća lica.

U vezi s tim, po raznim osnovama donijeto je 417 rješenja, 40 odluka, 32 potvrde, 84 ugovora i anexa ugovora.

Sprovedena je procedura zapošljavanja lica po osnovu saglasnosti Ministarstva finansija, te su na nedoređeno vrijeme zaposlena tri lica, a jedno lice na određeno vrijeme, u trajanju od godinu dana.

Takođe, sprovedena je procedura izricanja disciplinske mjere *Opomena* za 14 zaposlenih (lakša povreda radne dužnosti), kao i jedna novčana kazna u vremenskom trajanju od jednog mjeseca, za ponavljanje lakše povrede radnih obaveza.

Knjiga procedura se upotpunjava shodno kadrovskim mogućnostima i faktičkim uslovima. Donijete su sljedeće procedure:

- Interna procedura o angažovanju lica po ugovoru o djelu;
- Procedura o popisu i načinu sprovođenja popisa imovine;
- Odluka o uspostavljanju interne procedure za obračun i isplatu zarada;

- Kadrovske aktivnosti

Kadrovski podaci na nivou NBCG: Na kraju izvještajnog perioda, ukupan broj zaposlenih je 79, 1 lice zaposleno na određeno vrijeme i 6 lica angažovanih po ugovoru o djelu. Važeći Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta predviđa 91 izvršioca.

U međuvremenu, tokom godine, kadrovske promjene su bile sljedeće:

- Za četiri zaposlena je prestao radni odnos po sili zakona, na osnovu sticanja uslova za odlazak u starosnu penziju;
- Jednom zaposlenom je prestao radni usljed smrti;
- Tri zaposlena su dobila ugovor o radu na neodređeno vrijeme i jedan zaposleni je dobio ugovor o radu na određeno vrijeme.

Služba je pratila izmjene zakona, posebno onih koje je bila u obavezi da primjenjuje neposredno ili putem odgovarajućih podzakonskih akata. Tako su, shodno Granskom kolektivnom ugovoru za oblast kulture („Sl. list CG“ br. 64/16), a u zavisnosti od konkretnih uslova koje su pojedini zaposleni ispunili (stekli odgovarajuće veće kvalifikacije, viša stručna zvanja i sl.) ili je došlo do promjene radnog mjesta iz drugih razloga, izrađivani odgovarajući aneksi na postojeće ugovore o radu zaposlenih.

Tokom godine pripremljen je veliki broj rješenja po raznim osnovama (prekovremeni rad, noćni rad, komisije, radne grupe, jubilarne nagrade, pomoć zaposlenima, nadoknade, godišnji odmori), kao i razne potvrde za zaposlene, vezano za radno pravni status i slične podatke.

U skladu sa *Pravilnikom o sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar* (Sl. list CG, br. 10/10 i 32/10), obrađeno je i dostavljeno Poreskoj upravi Crne Gore 8 predmeta za zaposlene (prijave, objave, prijave na zdravstveno osiguranje članova porodice osiguranika, promjene podataka i sl.).

- Poslovi vezani za upravljanje Bibliotekom

Održane su 2 sjednice Stručnog vijeća (u maju i novembru), na kojima su razmatrana najvažnija pitanja iz poslovanja Biblioteke, o čemu je služba sačinila zapisnike. Osim toga, svakog mjeseca održava se sastanak rukovodilaca odjeljenja sa pomoćnicina direktora povodom izvještaja o prisutnosti zaposlenih, kao i svakodnevna komunikacija sa Upravom biblioteke na rješavanju tekućih problema i zadataka.

Savjet Biblioteke nije imenovan od strane Vlade Crne Gore, pa nije bilo ni sjednica.

- Ostale aktivnosti

U skladu sa *Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem* („Sl. list CG“, br. 38/12), Ministarstvu kulture, prosvjete, nauke i sporta su dostavljene prijave o potrebnom broju korisnika za 2023. godinu.

U izvještajnom periodu prema Programu stručnog osposobljavanju shodno gore navedenom propisu, jedno lice je obavljalo stručno osposobljavanje, za koje je Služba sačinjavala mjesečne izvještaje i dostavljala ih Upravi za kadrove Crne Gore na dalju proceduru.

- Administrativni poslovi

Ove poslove u Odjeljenju po Pravilniku je predviđeno da obavljaju dva izvršioca: *Poslovni sekretar i odnosi s javnošću i administrativni tehničar*.

S obzirom na obimnost i kompleksnost čitavog segmenta ovih poslova, uz naglasak da nema sistematizovanog radnog mjesta - sekretarica direktora, izvršioci su najčešće bili angažovani i na drugim poslovima koji nijesu normirani aktima Poslodavca.

Arhivarski poslovi podrazumijevaju poslovanje shodno *Zakonu o kancelarijskom poslovanju*, kao i niz dodatih aktivnosti. U ovom periodu je:

- u djelovodnom protokolu zavedeno ukupno 4373 akata;
- predato Pošti Cetinje 394 pošiljki;
- Odjeljenju za finansijsko – računovodstvene poslove predato 1021 akata;
- preko interne knjige pošte zaposlenima predato 69 akata.
-

Poslove *vozača*, koji se po prirodi posla ne mogu svrstati u administrativne, ali su svakako neraskidiv dio procesa rada Odjeljenja, obavlja zaposleni sa odgovarajućom kvalifikacijom, i najčešće je njegov rad sveden na distribuciju pošiljki, prikupljanje bibliotečkog materijala od štampara i izdavača sa teritorije Crne Gore i sl.

- Poslovi obezbjeđenja objekata -

Ovaj segment poslovanja po Pravilniku o sistematizaciji vrši 9 izvršilaca (6 lica na poslovima čuvara zgrada, 2 na poslovima portira - radnika na obezbjeđenju i 1 lice na radnom mjestu - odgovorno lice za poslove zaštite). Kako je već navedeno, na dan 31.12.2022. godine, nijesu popunjena 2 radna mjesta portir - radnik na obezbjeđenju.

Shodno *Zakonu o zaštiti imovine i lica* („Sl. list CG“ br. 43/18), zgrade bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva spadaju u kategoriju obavezno šticeđenih objekata jer se u njima nalazi bibliotečka građa od izuzetnog značaja za kulturu, nauku i umjetnost, pa je u tom smislu preduzeto niz aktivnosti u cilju adekvatnog organizovanja službe zaštite objekata.

Osim toga, u skladu sa *Zakonom o zaštiti i spašavanju*, kojim je detaljno definisana tehnička zaštita, postojeći protivpožarni sistem kao i protivpožarni aparati su redovno servisirani i nabavljeni nedostajući. Naglašeno je da, s obzirom na kvadraturu poslovnog prostora Biblioteke, treba povećati broj protivpožarnih aparata.

Instalirani spoljni video nadzor na zgradi biv. Italijanskog poslanstva ne omogućava u potpunosti praćenje čitavog kompleksa, tako da je neophodna stalna pozornost radnika na obezbjeđenju.

Rezime i moguće mjere za poboljšanje rezultata rada

Odjeljenje karakteriše maksimalna angažovanost zaposlenih i njihovo prisustvo na radnom mjestu je bilo redovno. Ipak, problem se javlja tokom korišćenja godišnjih odmora čuvara,

odsustva iz zdravstvenih razloga, kao i zbog pandemije Covid-a, jer to iziskuje angažovanje trećih lica i njihovo plaćanje po ugovorima, što opterećuje opredijeljena sredstva Biblioteke.

Značajno je dopunjena Knjiga procedura, a poznato je da što više uređenosti u svim segmentima rada u Biblioteci, doprinosi efikasnosti, suzbijanju konflikata i smanjenju rizika.

Za redovno obavljanje ovih i drugih poslova u NBCG, treba naglasiti da sredstva koja se Budžetom opredjeljuju nijesu dovoljna za brojne aktivnosti, mjere i ulaganja koja bi trebalo realizovati, a koje su zakonima propisane, kao npr. neprilagođenost objekata Biblioteke licima sa invaliditetom.

ODJELJENJE ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE

Rukovodilac Maja Muhadinović

Finansijsko računovodstveni poslovi su se u 2022. godini odvijali po predviđenom planu. Rukovodilac Odjeljenja za finansijsko-računovodstvene poslove je, osim svojih poslova definisanih *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji*, obavljala i poslove na radnom mjestu računovođe, obzirom na dugotrajnu odsutnost/bolovanje lica raspoređenog na navedenom radnom mjestu.

U 2022. godini u Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove realizovano je:

- Upravi prihoda i carina dostavljeni su zahtjevi za povraćaj dijela plaćene akciza na mineralna ulja koja se koriste za grijanje shodno propisima koji regulišu ovu materiju;
- Donešena je Interna procedura o angažovanju lica po ugovoru o djelu;
- Donešena je Procedura o popisu i načinu sprovođenja popisa imovine;
- Donešena je Odluka o uspostavljanju interne procedure za obračun i isplatu zarada;
- Popisna komisija je izvršila popis osnovnih sredstava, nakon čega je usaglašeno stvarno sa knjigovodstvenim stanjem;
- Dostavljeni su PS obrasci, NS obrasci i lista osnovnih sredstava Upravi za imovinu-Sektoru za vođenje registra nepokretnosti, evidenciju pokretnih stvari i poslove za pripremu podataka za uknjižbu državne imovine;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta smo u prvom i drugom kvartalu i Ministarstvu kulture i medija u trećem i četvrtom kvartalu dostavljali portfolio dugova;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta smo u januaru mjesecu dostavili:
  - Izvještaj o novčanim sredstvima – Obrazac 4;
  - Izvještaj o neizmirenim obavezama – Obrazac 5;
  - Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine;
  - Izjavu o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve;
  - Izvještaj o neizmirenim obavezama;
  - Potvrdu stanja na računu kod banke na dan 31.12.2021. godine (žiro račun)
  - Potvrdu stanja na računu kod banke na dan 31.12.2021. godine (devizni račun);
- Upravi lokalnih javnih prihoda je svakog mjeseca dostavljena prijava za obračun prireza i poreza na dohodak fizičkih lica – OPP – ND;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta je u prvom i drugom kvartalu dostavljen Izvještaj o ostavarenim sopstvenim prihodima, kao i Ministarstvu kulture i medija u trećem i četvrtom kvartalu;
- Upravi za statistiku je mjesečno dostavljan upitnik o zaradama zaposlenih – RAD 1;
- Upravi za statistiku je dostavljen Upitnik o investicijama u osnovna sredstva za 2021. godinu.

- Upravi za statistiku je dostavljen Upitnik o investicijama u osnovna sredstva za I, II, III i IV kvartal 2022. godine;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta je u prvom i drugom kvartalu dostavljen zahtjev za budžetska sredstva, kao i Ministarstvu kulture i medija u trećem i četvrtom kvartalu;
- Izrađen je Izvještaj o radu za Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta je dostavljen opis realizovanih aktivnosti u prethodnoj godini;
- Pripremljen je finansijski plan JU NBCG „Đurđe Crnojević“ za 2022. godinu;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta je za I kvartal dostavljena sljedeća dokumentacija:
  - Izvještaj o novčanim sredstvima – Obrazac 4;
  - Izvještaj o neizmirenim obavezama – Obrazac 5;
  - Izvještaj o stanju novčanih sredstava;
  - Izvještaj o ukupnim isplaćenim primanjima van primanja ostvarenih po osnovu zarada;
  - Tabelarni prikaz primitaka i izdataka.
- Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je u 2022. godini izvršilo *ad hoc* Reviziju sistema obračuna i isplate zarada za 2021. godinu. Preporuke koje su date Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove su primijenjene;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta je dostavljen izvještaj o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije;
- Objavljivanje IOPPD-a na portalu Poreske uprave;
- Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta je za II kvartal 2022. godine dostavljen Izvještaj o novčanim tokovima 01.01 – 31.05.2022. godine, dok je Ministarstvu kulture i medija dostavljen Izvještaj o novčanim tokovima 01.06 – 30.06.2022. godine;
- Ministarstvu kulture i medija je dostavljen zahtjev za budžetskim sredstvima za 2023. godinu;
- Ministarstvu kulture i medija smo dostavili obrasce za pripremu programskog budžeta;
- Ministarstvu kulture i medija smo dostavili Plan prihoda i rashoda za 2023. godinu;
- Ministarstvu kulture i medija smo za III kvartal dostavili:
  - Izvještaj o novčanim tokovima
  - Izvještaj o neizmirenim obavezama.
- M4 obrasci za 2022. godinu su predati Fondu PIO – Područna jedinica Cetinje;
- Redovno su izmirivane obaveze prema zaposlenima (zarade, naknade, jubilarne nagrade, otpremnine, honorari i sl).
- Izdato je 1333 faktura za usluge (članarina, kopiranje, skeniranje, CIP, bar-cod, ISBN-godišnja participacije po broju naslova, sticanja licence za uzajamnu katalogizaciju, kurs COBISS 3, prodaja publikacija).
- Primljeno je 440 računa;
- Iskontirano i proknjiženo 919 naloga.

JAVNE NABAVKE

Zbog odsustva službenice za javne nabavke, NBCG „Đurđe Crnojević“ je morala angažovati službenika koji ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki. U cilju toga je i angažovana Milica Jablan, dipl.ekonomista. U periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine sprovedeni su sljedeći postupci nabavki:

1. Otvoreni postupak javne nabavke – nabavka lož ulja procijenjene vrijednosti 66.115,70€ bez uračunatog PDV-a. Ugovor zaključen dana 26.04.2022. godine sa Humci DOO Cetinje na iznos 66.115,70€ bez uračunatog PDV;
2. Jednostavna nabavka – zamjena postojećih fluorescentnih svjetiljki led svjetiljkama u glavnom depou - procijenjene vrijednosti 8.000,00€ bez uračunatog PDV-a. Ugovor zaključen dana 12.07.2022. godine sa Magma DOO Podgorica na iznos 5.778,96€ bez uračunatog PDV;
3. Jednostavna nabavka – Nabavka kompjuterske opreme procijenjene vrijednosti 19.000,00€ bez uračunatog PDV-a. Ugovor zaključen dana 03.11.2022. godine sa Digit Montenegro DOO Podgorica na iznos 17.230,50€ bez uračunatog PDV-a;
4. Jednostavna nabavka – sanacija fasadnih prozora zgrade bivšeg Francuskog poslanstva na Cetinju na sjeveroistočnoj strani i balkonskih vrata na jugozapadnoj strani procijenjene vrijednosti 39.700,00€ bez uračunatog PDV. Ugovor zaključen dana 28.12.2022. godine sa Restart Ing DOO Budva na iznos 38.210,00€ bez uračunatog PDV-a;
5. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje – održavanje softvera procijenjene vrijednosti 38.000,00€ bez uračunatog PDV-a. Ugovor zaključen dana 28.12.2022. godine sa Institutom informacijskih znanosti Maribor na iznos 37.500,00€ bez uračunatog PDV.

POSLOVI ODRŽAVANJA OBJEKATA

Poslove održavanja objekta izvršavali su 4 radnice na održavanju higijene, dva ložača i lice na radnom mjestu domara.

Radnice na održavanju higijene obavljaju poslove održavanja čistoće u radnim prostorijama (kancelarije, sale, depoi, hodnici stepeništa), kao i redovno čišćenje trotoara i cementiranih staza oko objekata. Međutim, problem redovnih odsustava (godišnjih odmora i bolovanja) izvršilaca –radnica na održavanju higijene, iziskuje angažovanje trećih lica i njihovo plaćanje po ugovorima, što značajno opterećuje opredijeljena budžetska sredstva.

Razne intervencije na instalacijama vodovodne i kanalizacione mreže, redovno čišćenje dvorišta, parkovnog dijela, kako od sniježnih padavina, tako i od sasušenih, polomljenih grana, lišća i ostalog, obavljano je od strane lica raspoređenog na radnom mjestu domara. Za veće i detaljnije intervencije ove vrste, angažovano je JP „Komunalno“ Cetinje, dok je za košenje travnatih površina angažovana privatna radna snaga. Na kompleksu bivšeg Italijanskog poslanstva, dio zaposlenih je učestvovao u radnoj akciji uređivanja dvorišta. Lice na radnom mjestu domar osim, svojih poslova, obavljao je i poslove na radnom mjestu portira zbog odlaska zaposlenog u starosnu penziju.

Rukovaoci sistemima za centralno zagrijavanje objekata su zaposleni na radnim mjestima ložača. Nabavka lož ulja i goriva za agregat Biblioteke je blagovremeno realizovan u 2022. godini. Prije početka nove grejne sezone (jesen zima 2022/2023) specijalizovana firma je izvršila servisiranje sistema centralnog grijanja Biblioteke. Međutim, s obzirom na višedecenijsku starost ovog sistema (preciznije kotlova, gorionika...), u zgradi biv. Italijanskog poslanstva, dolazi do

čestih kvarova, za čije otklanjanje se angažuju specijalizovane firme, ali efekti ne mogu biti dugoročni, jer je amortizovanost uređaja očigledna.

Izveštaj o finansijskom poslovanju Biblioteke za period januar-decembar 2022. godine dat je u prilogu i čini sastavni dio ovog izvještaja.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2022. GODINU

NACIONALNA BIBLIOTEKA
CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ"

Obrazac 4

NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE
„ĐURĐE CRNOJEVIĆ“ CETINJE
PIB: 02010470

Broj: 03-457
Cetinje, 08-02-2023 god

Godina 2022
Period 01.01. - 31.12
u (€)

Redni broj	NOVCANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Izvršenje u prethodnoj godini	Plan		Izvršenje		UKUPNO (4+5)
			Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Primici	1.306.761,00	1.405.656,01	1.337.178,27	62.171,55	1.399.349,82	
1.1	Opšti prihodi	1.268.212,36	1.405.656,01	1.337.178,27	0,00	1.337.178,27	
1.2	Namjenski prihodi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.3	Sopstveni prihodi	30.033,91	0,00	0,00	33.076,73	33.076,73	
1.4	Primici od prodaje imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.5	Primici od otplate kredita	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.6	Donacije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7	Transferi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7.1	Transferi od Fonda za zdravstveno osiguranje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7.2	Ostali transferi	8.514,73	0,00	0,00	29.094,82	29.094,82	
1.8	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
I	Ukupni primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	1.306.761,00	1.405.656,01	1.337.178,27	62.171,55	1.399.349,82	
2.	Izdaci	1.329.349,79	1.405.656,01	1.337.178,27	42.230,36	1.379.408,63	
2.1	Tekući izdaci	1.219.626,06	1.312.772,13	1.252.698,64	42.228,42	1.294.927,06	
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	904.908,60	883.826,93	845.941,88	0,00	845.941,88	
2.1.2	Ostala lična primanja	9.985,44	17.857,60	15.102,22	3.899,13	19.001,35	
2.1.3	Rashodi za materijal	102.894,61	116.938,00	111.328,46	4.614,17	115.942,63	
2.1.4	Rashodi za usluge	31.190,24	42.435,80	46.106,29	1.852,23	47.958,52	
2.1.5	Tekuće održavanje	38.367,60	53.776,80	37.265,88	53,71	37.319,59	
2.1.6	Kamate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.1.7	Renta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.1.8	Subvencije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.1.9	Ostali izdaci	104.797,57	100.696,00	103.260,55	6.694,80	109.955,35	
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.2.1	Transferi za tehnološke viškove	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.2.2	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.2.3	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	27.482,00	97.241,00	93.693,36	25.114,38	118.807,74	
2.4	Kapitalni izdaci	109.723,73	92.883,88	84.479,63	1,94	84.481,57	
2.5	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.6	Otplata dugova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.7	Rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
II	Ukupni izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	1.329.349,79	1.405.656,01	1.337.178,27	42.230,36	1.379.408,63	
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I - II)	-22.588,79		0,00	19.941,19	19.941,19	
IV	Gotovina na početku perioda	34.074,09		1.627,62	9.857,68	11.485,30	
V	Gotovina na kraju perioda (III + IV)	11.485,30		1.627,62	29.798,87	31.426,49	

U Cetinju 08.02.2023

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Ovlašćeno lice

PRILOG I – PREGLED ZATEČENOG STANJA U BIBLIOTEKAMA ZA 2022.

(na osnovu podataka iz 2021.)

Opština	Prostor	Zaposleni	Nabavka	Internet	COBISS
Andrijevica	80m2/neuslovan	2	448 t.	-----	-----
Bar	440m2/namjenski	9	1.760 t.+6 nasl. period. publik.	Da	članica
Berane	215m2/neuslovan	5	506 t.	Da	članica
Bijelo Polje	360m2/neuslovan	10	1.000 nasl.	Da	članica
Budva	564m2/namjenski	14	3.825 t.	Da	članica
Danilovgrad	-----	---	-----	-----	-----
Žabljak	120m2/neuslovan	2	-----	Da	-----
Kolašin	94m2/neuslovan	2	Okolo 300 nasl.	Da	članica
Kotor	170m2/neuslovan	10	1.003 t.	Da	članica
Mojkovac	87m2/neuslovan	2	110 nasl.	Da	----- -
Nikšić	800m2/neuslovan	13	1.865 t.	Da	članica
Plav	182m2/neuslovan	5	167 t.	Ne	----- -
Plužine	90m2/neuslovan	3	241 t.	Da	članica
Pljevlja	458m2/namjenski	9	3.983 t.	Da	članica
Podgorica	2900m2/namjenski	23	3.000 t.+7 nasl. ser. publikacija	Da	članica
Rožaje	154m2/neuslovan	3	188 t.	Da	-----
Tivat	135m2/neuslovan	3		Da	članica
Ulcinj	650m2/namjenski	5	1.693 t.	Da	članica
H.Novi	514m2/neuslovan	5	764 t. +1.811 br. per. publikacija	Da	članica
Cetinje	249m2/neuslovan	12	868 t. +5 nasl. per. publikacija	Da	članica

Šavnik	8m2/neuslovan	1	-----	-----	-----
UBCG	873m2/uslovan	7	2.390 tomova + 67 nasl. per. publ.	Da	članica

PRILOG II – SPISAK DARODAVACA u 2022. g.

Individualni darodavci koji su poklonili publikacije NBCG – Cetinje

1. Aleksić, Budimir	28. Medin, Dušan
2. Baćović, Čedo	29. Medojević, Boban
3. Bouček, Bohumil	30. Milić, Danilo
4. Bracanović, Slobodan	31. Milovanović, Nenad
5. Brajević, Milan	32. Milović, Milorad
6. Brguljan, Željko	33. Milović, Radomir R.
7. Brković, Damjan	34. Milutinović, Jelena
8. Cicmil, Miloš	35. Nikolovski, Zoran
9. Čelebić, Gojko	36. Orlandić, Miroljub
10. Delibašić, Novica	37. Pajković, Petar
11. Delibašić, Tomica	38. Paraća, Vanja
12. Delibegović, Samir	39. Pavličević, Veselin
13. Đonlešaj, Rok	40. Plazinić, Božidar
14. Huter, Oskar	41. Račić, Milan
15. Ilić, Marija	42. Radović, Vesna
16. Jakovljević, Mirko	43. Rajković, Veselin
17. Jelić, Marko	44. Rajković, Veselin
18. Kandić, Batrić	45. Rajović, Milan
19. Kovačević, Isidora	46. Ramčilović, Reho
20. Kovačević, Vesna	47. Rudić, Vujadin
21. Krivokapić, Petar	48. Šekularac, Božidar
22. Lazović, Budimir	49. Tolić, Ana
23. Leković, Slobodan	50. Turčinović, Filip
24. Lukić, Miroslav	51. Vranić, Semir
25. Marković, Dragan	52. Vučković, Mirko
26. Marković, Marko	53. Vujović, Oliver
27. Marković, Radivoje	

Kolektivni darodavci koji su poklonili publikacije NBCG – Cetinje

1. Ambasada Francuske u Crnoj Gori, Podgorica
2. Apoteka, Požarevac
3. Biblioteka, Lazarevac
4. Biblioteka „Kočani“ – Sjeverna Makedonija
5. Bugarska ambasada u Crnoj Gori, Podgorica
6. Gradska biblioteka i čitaonica, Herceg Novi
7. Nacionalna biblioteka Turske, Ankara
8. Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, Zagreb
9. Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, Rijeka
10. Narodna biblioteka Bugarske „Ćirilo i Metodije“, Sofija
11. Skupština Crne Gore, Podgorica
12. Slovenska akademija znanosti i umjetnosti, Ljubljana
13. University, Warszawa
14. Vukotić Media, Beograd

Pokloni NBCG drugim institucijama u 2022. godini

1. Biblioteka na otvorenom – Cetinje
2. Biblioteka Mašinskog fakulteta – Podgorica
3. Biblioteka prirodno-matematičkih i tehničkih nauka – Podgorica
4. Biblioteka Studentskog doma – Podgorica
5. Bolnica „Danilo I“ – Cetinje
6. Udruženje Crnogoraca - Crvenka
7. Dječji savez – Nikšić
8. Dom zdravlja – Cetinje
9. Episkopska biblioteka - Pakrac
10. Institut za onkologiju Kliničkog centra Crne Gore – Podgorica
11. JPU „Zagorka Ivanović“ – Cetinje
12. JU OŠ „Jovan Gnjatović“ – Vraćenovići, Nikšić
13. Narodna biblioteka – Bijelo Polje
14. Resursni centar „1. jun“ – Podgorica
15. Sekretarijat za mlade – Podgorica
16. Skupština Crne Gore - Podgorica

PRIOLOG III - DIGITALIZACIJA

Knjige - nacionalna kolekcija	
	Два аманета 1893

	Црна Гора пред Конференцијом мира 1919.
	Бокељи у рату за ослобођење Грчке 1873
	Трагови гостинске обљубе код нашега народа : историско-правна студија : с предговором Томе Живановића 1931.
	Cèrnagora : eine umfassende Schilderung des Landes und der Bewohner von Cèrnagora (Montenegro) in topografischer, statistischer, naturwissenschaftlicher, staatlicher, geschichtlicher und militärischer Beziehung nebst höchst interessanten Ausschlüssen über die Sitten und Lebensweise das häusliche, öffentliche und kirchliche Leben dieses Heldenvolkes 1851
Periodika - novine	
	Слободна мисао: независан недељни лист за Црну Гору (1922-1925; 1929-1931)
Periodika – časopisi	
	Просвјета : лист за цркву, школу и поуку
Обрађена грађа у Photoshop-у	
1.	Zapisi 1927.-1941. (8438 str)
2.	Zakonik Danila I 1855.
3.	Postanak i razlog vrsenja gostoprимstva 1931.
4.	Повторный запѣвъ надъ азбукомъ 1866.
5.	Pravilnik državne hipotekarne banke kraljevine Crne Gore 1912
6.	Odgovor na sitnice jezikoslovne 1893.
7.	Uputstva za potraživanje zajema kod državne hipotekarne banke kraljevine Crne Gore 1912
8.	Ustav Cetinjskog klizačkog društva 1892
9.	Zakon o fondu za izdržavanje iznemoglih sveštenika đakona pravoslavne crkve u Crnoj Gori, i njihovijeh udovica i dece 1901
10.	Zakon o javnim prodajama nepokretnosti od 10. novembra 1900.
11.	Zákonník samostatných Černořorcův 1864
12.	Car Sulejman i iguman Savo
13.	Montenegro und die Montenegriner 1837
14.	Grlica 1896
15.	Cèrnagora : eine umfassende Schilderung des Landes und der Bewohner von Cèrnagora (Montenegro) in topografischer, statistischer, naturwissenschaftlicher, staatlicher, geschichtlicher und militärischer Beziehung nebst höchst interessanten Ausschlüssen über die Sitten und Lebensweise das häusliche, öffentliche und kirchliche Leben dieses Heldenvolkes 1851
16.	Slobodna misao 1922-1926; 1928-1936; 1941.
Обрађена грађа у Photoshop-у	
1.	Ilustrovani zvanični almanah-šemanizam Zetske banovine
2.	Guide Cettigne
3.	Les bords de l adriatique
4.	Gjennem Montenegro paa ski

1.	Ilustrovani zvanični almanah-šemantizam Zetske banovine
2.	Guide Cettigne
3.	Les bords de l adriatique
4.	Gjennem Montenegro paa ski
5.	U Sina mora 1898
6.	VOYAGE
7.	Winke fur die Reise nach Montenegro
8.	Istorijsko politicko putovanje u C.G
9.	Kraj sinjeg mora
10.	Kroz Crnu Goru sa skijama
11.	Montenegro zemlja ratnika
12.	Put u Crnu Goru
13.	Slobodna misao 1927, 1938, 1939
14.	Zeta 1936-1941
15.	Transkripcijaska pravila u crnogorskom jeziku – Transkripcijski rječnik
16.	Orlić 1865-1870 i 1885.

Predsjednica Savjeta

JU NBCG “ĐURĐE CRNOJEVIĆ” - Cetinje

Prof. dr Tatjana Jovović

